

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Modul 2: Základy práce s počítačom

Pracovná plocha, ikony, nastavenia

2 Pracovná plocha, ikony, nastavenia

2.1 Pracovná plocha a ikony

2.1.1 Vedieť opísať účel pracovnej plochy počítača a panela úloh.

Po spustení počítača a prihlásení sa do operačného systému Windows sa na obrazovke zobrazí pracovná plocha.

Funkciu pracovnej plochy môžeme prirovnať k funkcii skutočného pracovného stola:

- umiestňujeme na ňu jednotlivé položky, napríklad súbory, priečinky, aplikácie a pod. , ktoré pri práci používame najčastejšie, usporadujeme, organizujeme a spravujeme ich podľa svojho želania,
- na pracovnej ploche sa zobrazí každý otvorený program, súbor, priečink, dokument a pod. ako keby sme ich mali otvorené na pracovnom stole,
- nájdeme tu aj malé aplikácie napr. kalkulačka, poznámkový blok, odpadkový kôš ktoré opäť "nahrádzajú" reálne objekty,
- a pod.

Pracovná plocha má vo všeobecnosti **tri základné komponenty**:

1. **ikony**, ktoré reprezentujú zástupcov programov, tlačiarň, diskov, priečinkov a súborov.
2. **okná**, ktoré reprezentujú spustené aplikácie, otvorené priečinky a pod.
3. **miniaplikácie** (miniprogramy), ktoré poskytujú prehľadné informácie a umožňujú jednoduchý prístup k často používaným nástrojom. Medzi miniaplikácie dodávané so systémom Windows 10 patria Kalendár, Hodiny, Počasie, Titulky informačného kanála, Prezentácia a Obrázkový hlavolam.

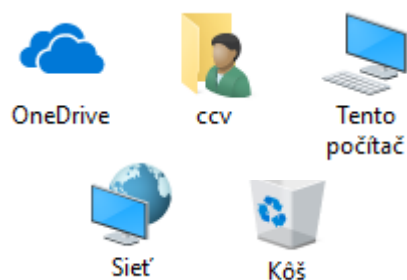
Panel úloh sa spravidla nachádza v dolnej časti obrazovky a je rozdelený na tri hlavné časti:

1. **tlačidlo Štart** , pomocou ktorého sa otvára ponuka Štart. prípadne slúži na spúšťanie programov, nápovedy, hľadania alebo na vypnutie počítača a pod.
2. **stredná časť**, na ktorej sú zobrazené otvorené programy a súbory, čím umožňuje rýchle prepínanie medzi nimi.
3. **oblasť oznámení**, v ktorej sa nachádzajú ikony jazyka a hodín, ikony zobrazujúce stav jednotlivých programov a nastavení počítača.

2.1.2 Rozlišovať obvyklé ikony reprezentujúce napríklad súbory, priečinky, aplikácie, tlačiarne, pamäťové jednotky, odkazy (aliasy), kôš (bin/ wastebasket/ trash).

Vzhľad pracovnej plochy počítača je veľmi závislý od nášho vkusu a návykov. Vďaka veľkej variabilite prispôsobenia pracovnej plochy dokážeme na nej zobrazovať ikony podľa nášho výberu.

Spravidla sa na pracovnej ploche vyskytujú vždy ikony **Tento počítač**, **priečinkov dokumentov aktuálne prihláseného používateľa** (v našom prípade CCV), **Sieť**, **OneDrive** a **Kôš**.

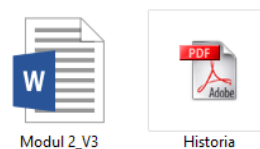

V staršej verzii systému Windows sa tieto ikony nazývali tiež **Počítač**, **Moje dokumenty**, **Miesta v sieti** a **Kôš**.

Tieto základné ikony nemusia mať na každom počítači ten istý vzhľad. Ich podoba je ovplyvnená nastavením systému a aj osobnými nastaveniami používateľa počítača.

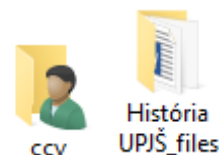
Súčasťou ikony je obrázok charakterizujúci aplikáciu, v ktorej bol súbor vytvorený, v závislosti od funkcie objektu a tiež názov objektu.

Súbory. Ikony súborov majú rôzny vzhľad v závislosti od typu aplikácie, v ktorej boli vytvorené. Na pracovnej ploche sme si vytvorili dva typy súborov „historia.pdf“ a „dekani.docx“.

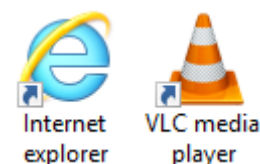

Adresáre/Priečinky. Typickým príkladom priečinku, ktorý takmer vždy na pracovnej ploche nájdeme je priečinkov CCV t.j. priečinkov aktuálne prihláseného používateľa.

Pre ukážku sme na pracovnú plochu uložili aj priečinkov História UPJŠ_files.

Aplikácie. Spravidla ide o ikony, ktoré slúžia na spustenie nejakej aplikácie. Ikony majú charakteristický vzhľad príslušný k danej aplikácii.

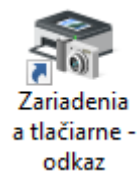
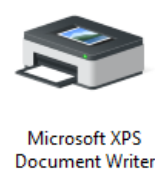

Vo väčšine prípadov sa stretneme pri ikonách aplikácií (aj pri iných ikonách) so symbolom malej modrej šípky. Tento symbol znamená, že ide o odkaz na danú položku (aplikáciu, súbor a pod.).

Odkaz je ikona, ktorá umožňuje jednoduchý prístup k obľúbeným súborom a programom, pričom nepredstavuje danú položku, ale iba prepojenie na ňu. Z daného dôvodu sú odkazy veľmi malé a preto často využívané.

Tlačiarne. Niekedy je výhodné mať na pracovnej ploche vytvorených zástupcov pre tlačiarne.

Na pracovnej ploche si môžeme vytvoriť zástupcu pre konkrétnu tlačiareň (napr. Microsoft XPS Document Writer) alebo pre adresár s prístupom ku všetkým tlačiarňam, ktoré máme nainštalované na počítači

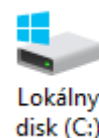

Kôš. Pri mazaní dokumentov je spravidla systém nastavený tak, že mazaný objekt sa nezmaže úplne, ale najskôr sa presunie do Koša. Až keď ho vysypeme z koša, je zmazaný úplne.

Ikona Koša môže mať dvojaký vzhľad v závislosti od toho, či je nejaký súbor v Koši alebo je Kôš prázdny.

Pamäťové jednotky. Medzi ďalšie ikony, s ktorými sa môžeme na pracovnej ploche stretnúť patria aj pamäťové jednotky napr. pevný disk, Jednotku CD a pod. (častejšie sú to odkazy na pamäťové jednotky).

Pri inštalácii systému, aplikácií a pri ukladaní súborov môžeme vzhľad pracovnej plochy ovplyvniť.

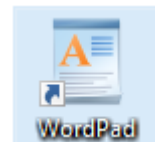
Ikony na pracovnej ploche nám urýchľujú prácu. Dokážeme sa k súborom, aplikáciám rýchlejšie dostať a tým ich aj otvoriť, spustiť... Mali by sme však mať na mysli účelnosť ikon na ploche a prehľadnosť.

2.1.3 Vyberať a premiestňovať ikony.

Pri inštalácii rôznych aplikácií systém ukladá ikony aplikácii na ploche v istom poradí, ktoré nám často krát nevyhovuje. Keďže sa s pracovnou plochou stretávame stále je nutné si prácu s ikonami zefektívniť. Jednou z možností zefektívnenia práce je úprava rozmiestnenia ikon tak, aby sme mali na pracovnej ploche prehľad a dobrú orientáciu.

OZNAČOVANIE JEDNEJ IKONY.

Jednu položku označíme kliknutím ľavým tlačidlom myši. Názov položky sa podfarbí – označí = položka je označená. Všetky ďalšie kroky, ktoré vykonáme sa budú týkať iba označenej položky (vymazanie, presunutie a pod.).

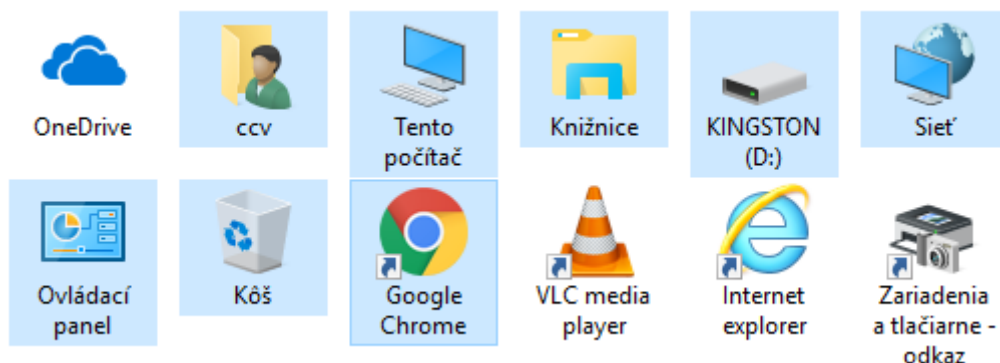

OZNAČOVANIE SÚVISLEJ SKUPINY IKON POMOCOU KLÁVESU SHIFT.

Pri označovaní spojitaj alebo súvislej skupiny ikon pomocou klávesu **Shift** klikneme na prvú ikonu ľavým tlačidlom myši a tým ju označíme.

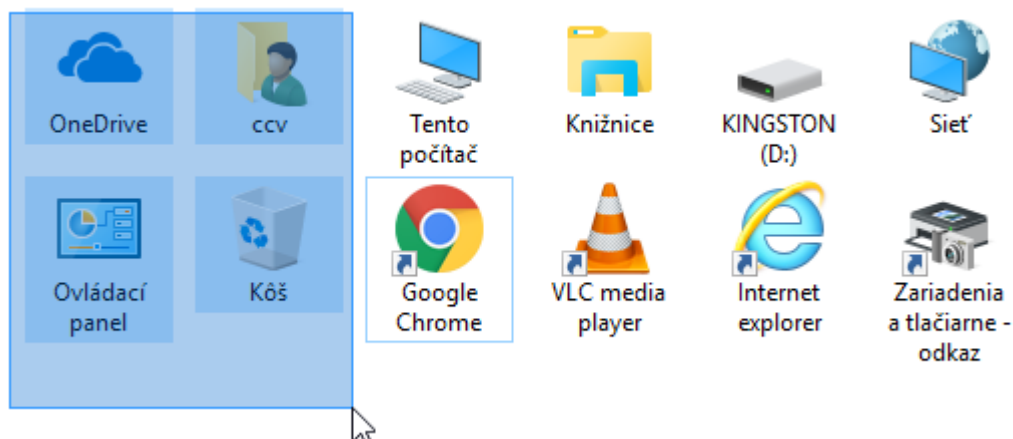
Podržíme stlačený kláves **Shift** a myšou klikneme na poslednú ikonu. Všetky ikony, či už ide o ikony súborov, aplikácií a pod., sa v tomto intervale označia.

Pri tomto označovaní nemusíme nutne dodržať postup – prvý a posledný súbor. Môžeme najskôr označiť posledný a až potom prvý súbor.

OZNAČOVANIE SÚVISLEJ SKUPINY IKON POMOCOU VÝBERU

Pri označovaní spojitaj alebo súvislej skupiny ikon výberom postupujeme tak, že pomocou stlačeného ľavého tlačidla myši vytvoríme výber okolo ikon, ktoré chceme označiť. Nevýhodou tohto označenia je to, že vieme vytvoriť iba „obdĺžnikové – pravouhlé výbery.

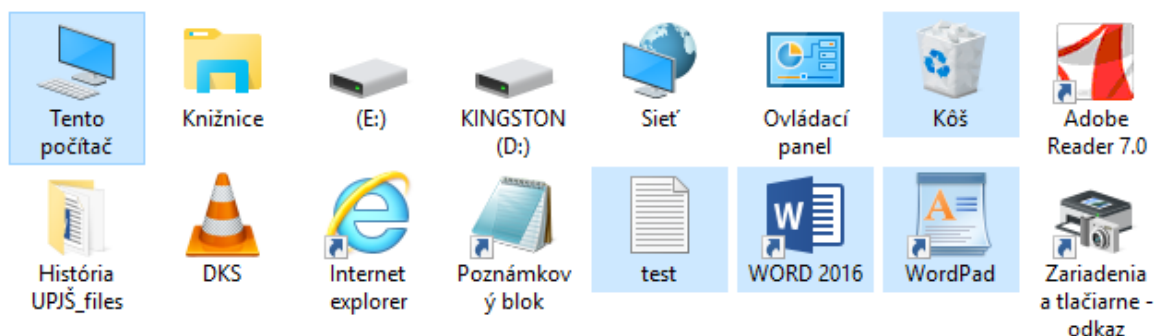
OZNAČOVANIE NESÚVISLEJ SKUPINY IKON.

Pri označovaní nesúvislej skupiny ikon myšou klikneme na ľubovoľnú ikonu, ktorú chceme označiť.

Podržíme kláves **Ctrl** a myšou klikáme na ďalšie ikony, ktoré chceme označiť.

Ak by sme chceli niektorú z ikon odznačiť, držíme stlačený kláves **Ctrl** a klikneme na ňu myšou opäť. Označenie položky sa zruší.

Treba si dať pozor, aby sme pri výbere nesúvislej oblasti naozaj len klikali. Ak náhodou potiahneme myš so stlačeným ľavým tlačidlom myši, spravíme si kópie všetkých označených položiek.

PRESÚVANIE VYBRANÝCH IKON

Pri všetkých spomenutých spôsoboch, môžeme označené ikony následne kopírovať, presúvať, zmazať...

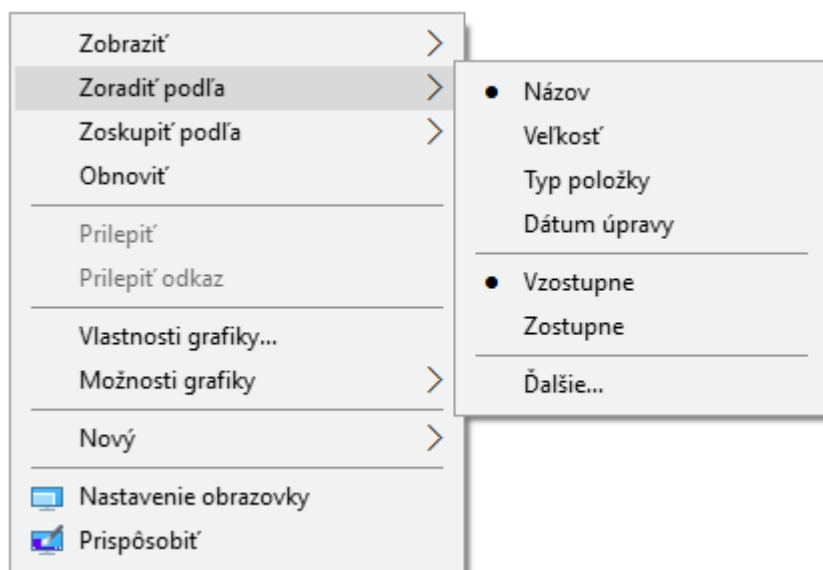
Presúvanie ikony. Klikneme na ikonu, držíme stlačené ľavé tlačidlo myši a presunieme ikonu na požadované miesto pracovnej plochy.

Presúvať môžeme jednu i viac ikon súčasne.

USPORIADANIE IKON NA PRACOVNEJ PLOCHE

Ikony na pracovnej ploche môžeme zoradiť na základe 4 základných parametrov - podľa názvu, veľkosti, typu a dátumu úpravy.

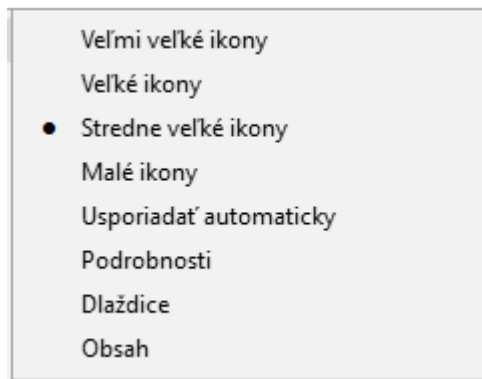
Klikneme pravým tlačidlom myši na pracovnej ploche (mimo ikony) a v kontextovom menu si vyberieme položku **Zoradiť podľa**.

Následne si vyberieme kritérium podľa ktorého chceme ikony zoradiť.

Takisto môžeme upraviť ich zobrazenie na ploche t.j, veľkosť ikon, zarovnanie, automatické usporiadanie a pod.

Rovnako ako v predchádzajúcom prípade klikneme pravým tlačidlom myši na pracovnej ploche (mimo ikony). Teraz si v kontextovom menu zvolíme položku **Zobrazit**. Následne si vyberieme veľkosť ikon, ako aj ďalšie parametre.

2.1.4 Vytvoriť, premenovať, premiestniť, odstrániť odkaz (alias).

V prípade, že s niektorými aplikáciami pracujeme častejšie, určite by sme si chceli urýchliť aj ich spúšťanie. Pri inštalovaní niektorých aplikácií sa nás systém spýta, či chceme na pracovnej ploche vytvoriť ikonu aplikácie pre rýchlejšie spúšťanie. No sú aplikácie, ktoré túto možnosť nemajú alebo ju pri inštalácii prehliadneme. Systém Windows 10 nám jednoduchým a elegantným spôsobom umožňuje kedykoľvek si na pracovnej ploche spomínané odkazy na jednotlivé aplikácie (súbory, priečinky a pod.) vytvoriť.

VYTVORENIE ODKAZU

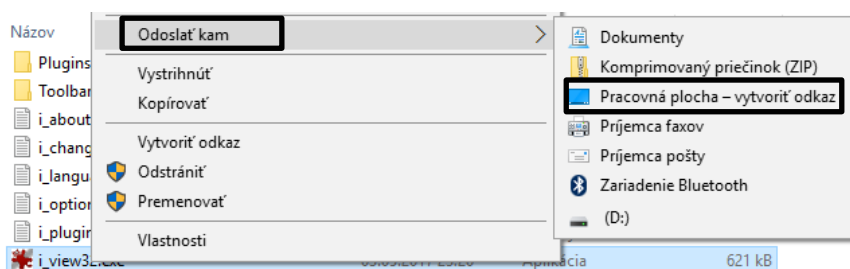
Pri vytváraní odkazov na jednotlivé aplikácie máme k dispozícii dva základné spôsoby.

Spôsob: Vytvorenie odkazu na aplikáciu cez umiestnenie aplikácie.

Pri vytváraní odkazu týmto spôsobom odporúčame dodržiavať nasledujúci postup:

1. prejdeme cez prieskumníka na miesto kde je umiestnená daná aplikácia (väčšinou sú uložené na disku **C:\Program Files (x86)** v našom prípade si zvolíme ešte priečinok **IrfanView**).
2. Kliknutím pravého tlačidla myši vyvoláme kontextové menu v rámci ktorého

si zvolíme možnosť **Odoslať kam** → **Pracovná plocha – vytvoriť odkaz**

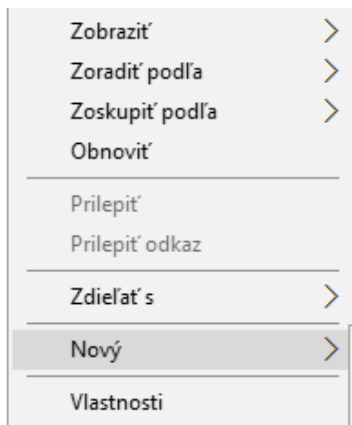

Následne sa na pracovnej ploche vytvorí odkaz na nami zvolenú aplikáciu (IrfanView).

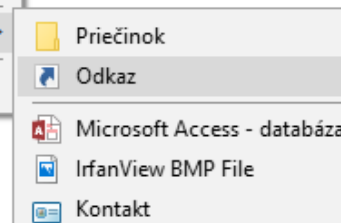
Spôsob: Vytvorenie odkazu na aplikáciu cez kontextové menu priamo na pracovnej ploche.

Pri vytváraní odkazu týmto spôsobom odporúčame dodržiavať nasledujúci postup:

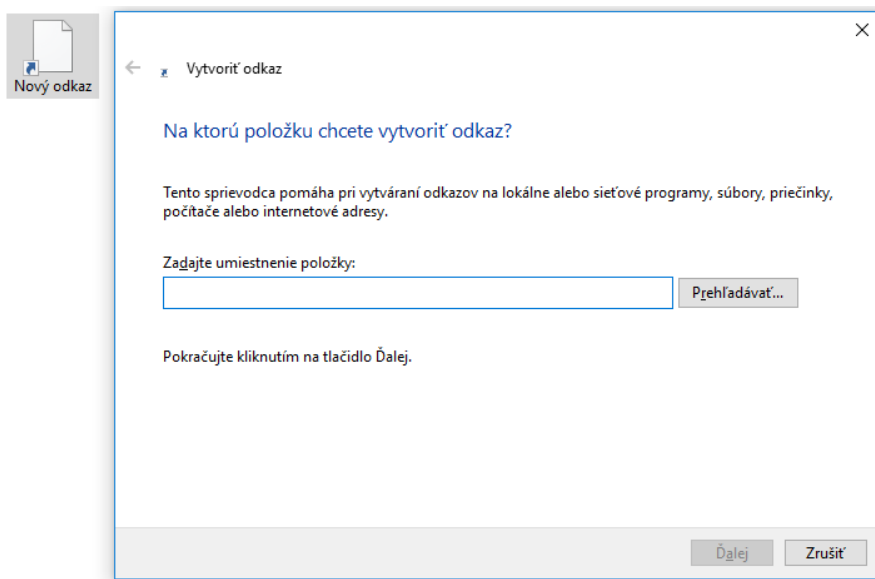
1. Kliknutím pravého tlačidla myši (mimo ikon a panela úloh) na pracovnej ploche si vyvoláme kontextové menu.

2. Zvolíme si možnosť **Nový→Odkaz**

Na pracovnej ploche sa vytvorí prázdny odkaz a otvorí sa sprievodca pri vytváraní odkazov vďaka ktorému vytvorený odkaz prepojíme s požadovanou aplikáciou.

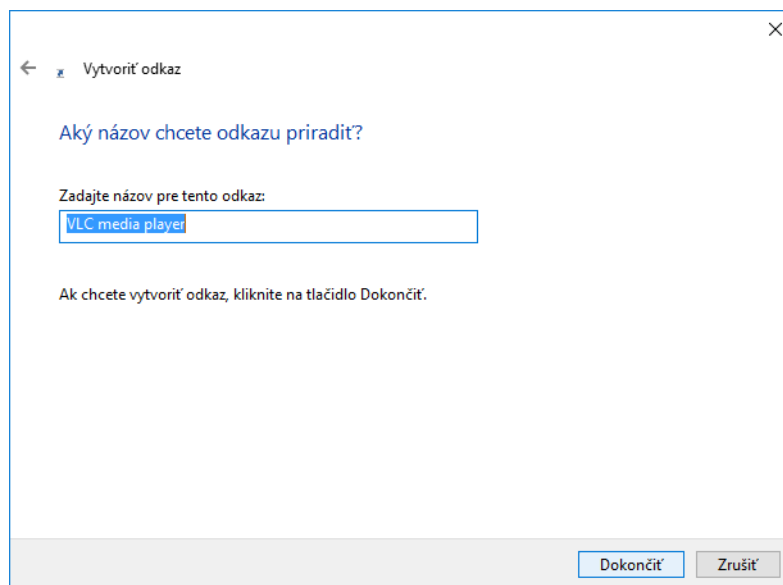

3. Kliknutím na tlačidlo **Prehľadávať** vyhladáme umiestnenie položky (napr. aplikácie), s ktorou chceme odkaz prepojiť a klikneme na tlačidlo **Ďalej**.

Zadajte umiestnenie položky:

4. Zadáme názov pre daný odkaz. Tento názov sa zobrazí pod ikonou odkazu na pracovnej ploche. Systém nám automaticky ponúkne systémový názov aplikácie, ak ho chceme zmeniť, zadany názov prepíšeme.

5. Klikneme na tlačidlo **Dokončiť**.

Následne sa na pracovnej ploche vytvorí odkaz na nami zvolenú aplikáciu, pričom ak sme si zmenili názov odkazu, pod ikonou sa zobrazí nami zvolený názov.

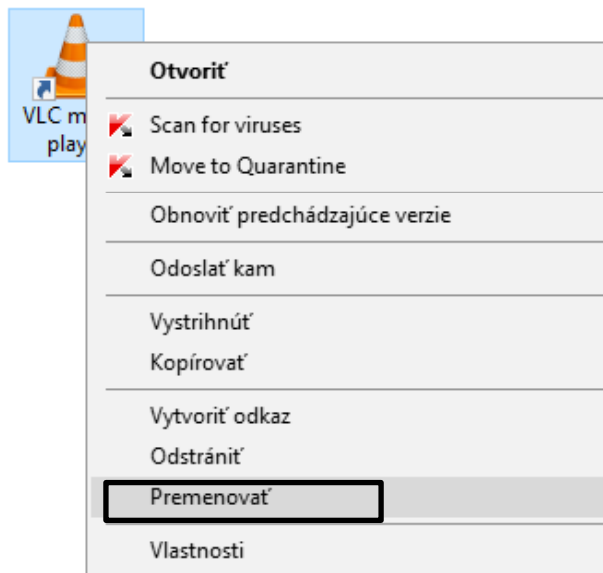
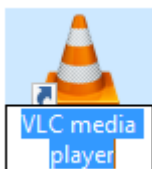
Obdobným spôsobom je možné vytvoriť aj odkazy na priečinky, ale aj jednotlivé súbory.

PREMENOVANIE ODKAZU

Vytvorený odkaz je možné kedykoľvek veľmi jednoducho a rýchlo premenovať.

Pri premenovaní odkazov odporúčame dodržiavať nasledujúci postup:

1. Kliknutím pravým tlačidlom myši na požadovaný odkaz si vyvoláme kontextové menu, v rámci ktorého si zvolíme možnosť **Premenovať**, pričom aktuálne meno položky sa farebne vyznačí a na konci názvu začne blikať kurzor.

2. Vložíme nový názov položky. V našom prípade je to „video“ a stlačíme kláves Enter.

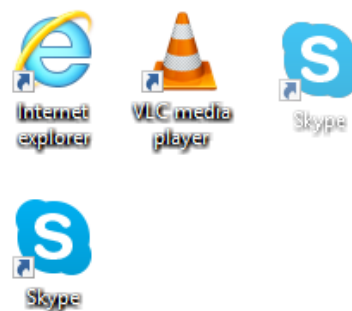
Ak chceme názov zmeniť úplne, môžeme začať písať. Akonáhle začneme písať, pôvodný názov zmizne.

Ak chceme v názve zmeniť len nejaké písmeno, klikneme myšou do označeného názvu. Zmizne podfarbenie a v názve bude blikáť kurzor. Presunieme kurzor na miesto, kde potrebujeme názov zmeniť a opravíme ho.

PREMIESTNENIE ODKAZU.

Pre lepšiu prehľadnosť pracovnej plochy môžeme takto vytvorené odkazy ľubovoľne premiestňovať.

1. Klikneme na ikonu odkazu, ktorý chceme premiestniť.
2. Pri stlačení ľavom tlačidle myši presunieme ikonu na požadované miesto pracovnej plochy.
3. Následne ľavé tlačidlo myši pustíme – odkaz sa premiestni na požadované miesto.

ODSTRÁNENIE ODKAZU.

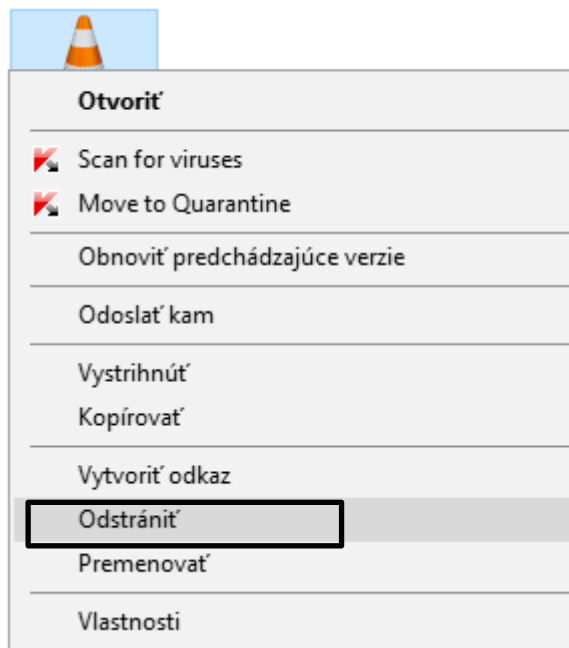
Vytvorený odkaz je možné kedykoľvek odstrániť.

Pri odstránení odkazov odporúčame dodržiavať nasledujúci postup:

Kliknutím pravým tlačidlom myši na požadovaný odkaz si vyvoláme kontextové menu, v rámci ktorého si zvolíme možnosť **Odstrániť**.

Namiesto kontextového menu môžeme použiť aj tlačidlo **Del**.

Na rozdiel od predchádzajúcich verzií Windows sa nezobrazí sa okno s hlásením. Zobrazí sa iba pri trvalom odstránení odkazu (**Shift Del**)

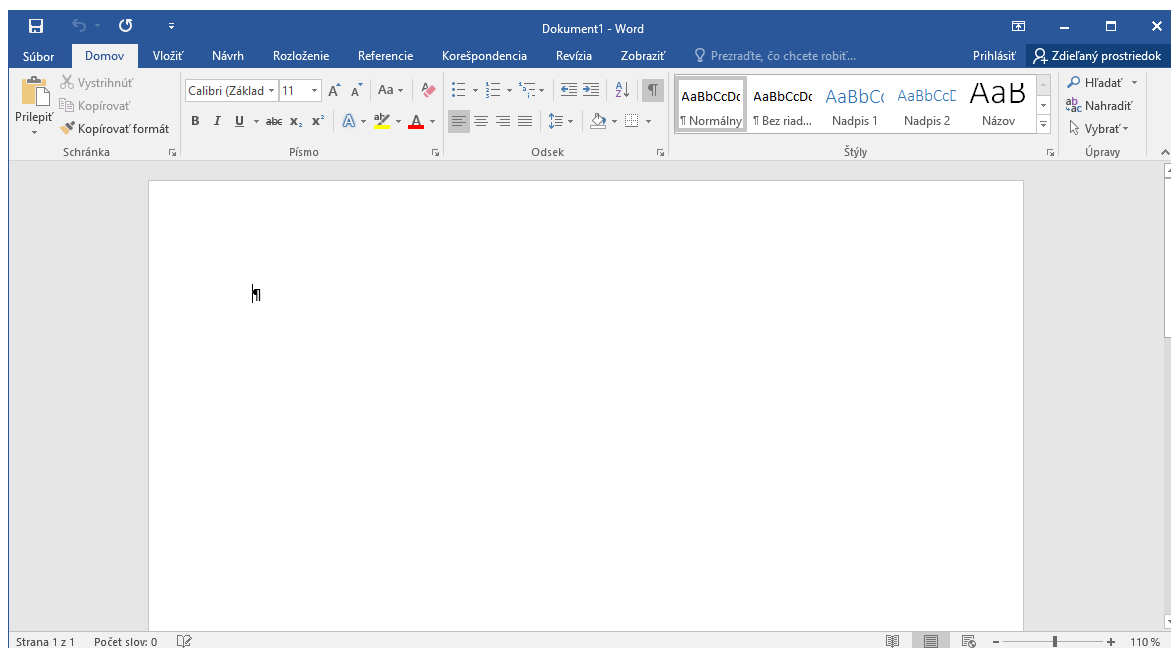

2.2 Práca s oknami

2.2.1 Rozlišovať jednotlivé prvky (časti) okna –pás s nadpisom (title bar), panel alebo pás s ponukami (menu bar), panel alebo pás s nástrojmi (tool bar), pás s nástrojmi (ribbon), stavový riadok (status bar), posuvník (scroll bar).

Charakteristickým znakom operačného systému Windows je to, že všetky súbory, aplikácie sa otvárajú v tzv. oknách. Okná majú viacero spoločných znakov a tiež niektoré špecifické časti v závislosti od aplikácie/súboru.

Spoločnými znakmi okien v systéme sú: titulný riadok, panel s ponukami, panel s nástrojmi, stavový riadok a posuvníky.

Titulný riadok – Title bar. Prvý riadok okna. Nájdeme v ňom informáciu o názve konkrétneho súboru a názov aplikácie: Dokument 1 – Microsoft Word.

Súčasťou titulného riadku sú aj ikony určené na úpravu veľkosti okna aplikácie/súboru.

Niektoré aplikácie majú ešte v titulnom riadku špecifické časti napr. V aplikácii Word je súčasťou Titulného riadku aj panel Rýchle spustenie.

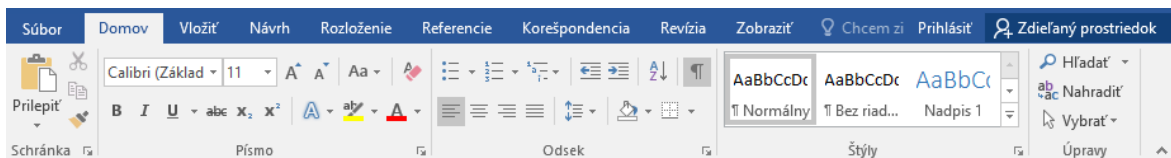

Panel s ponukami – Menu bar. Panel s ponukami je hneď pod titulným riadkom. Nájdeme v ňom položky, ktoré najčastejšie využívame v práci so súbormi a aplikáciou všeobecne. Časť z nich je zhodná vo všetkých aplikáciách a k nim pribudnú v rôznych programoch položky špecifické.

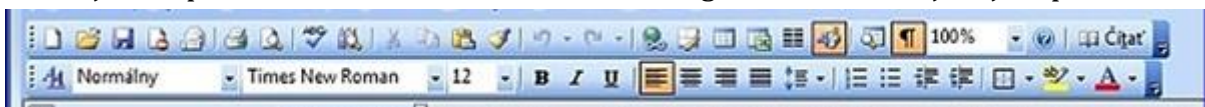
Položky, ktoré nájdeme spravidla vo všetkých aplikáciách sú: Súbor, Vložiť, Zobrazíť, Vložiť, Pomocník.

Panel s nástrojmi - Tool bar. Panel s nástrojmi sa nachádza hneď pod panelom s ponukami a je špecifický pre každú položku panela s ponukami. Obsahuje nástroje týkajúce sa danej položky, ktoré najčastejšie využívame. Na obrázku sú zobrazené nástroje položky Domov.

V literatúre sa môžeme stretnúť aj s pojmom Panel s nástrojmi - ribbon. Panely s nástrojmi sa v priebehu nových verzií MS Office menili. Ak by sme si vzali panel nástrojov napr. z MS Word 2003, vidíme že organizácia nástrojov je úplne iná.

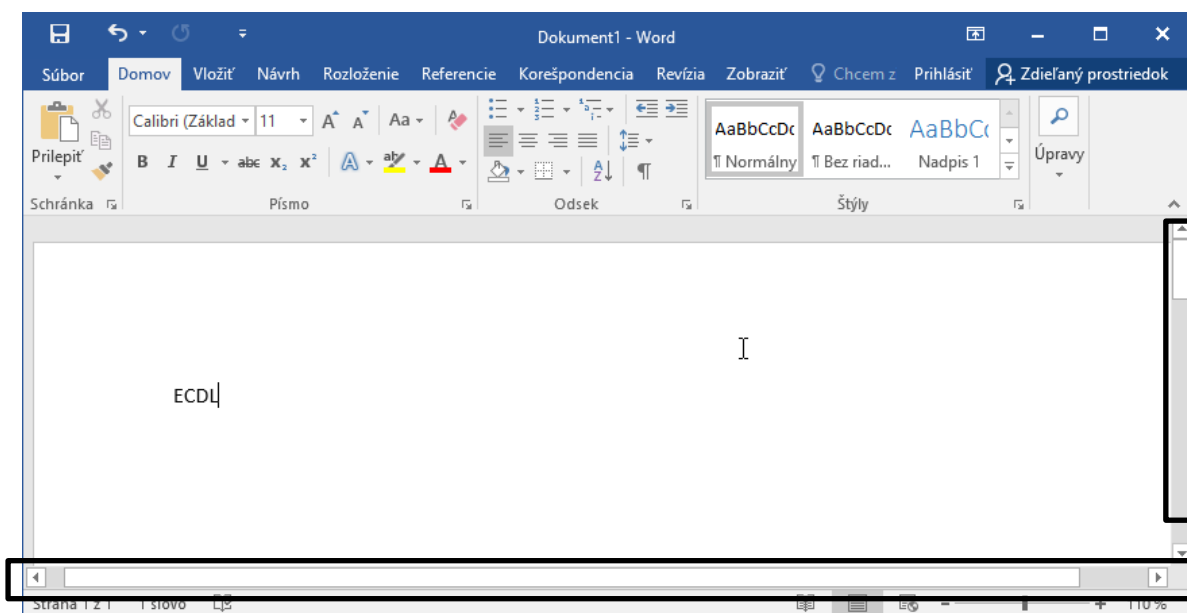

Novšie verzie MS Wordu napr. 2010, už využívajú iné rozloženie a organizáciu nástrojov. Panel nástrojov s daným rozložením sa nazýva ribbon.

Stavový riadok – Status bar. nájdeme v dolnej časti okna aplikácie/súboru. Obsah stavového riadku je závislý od aplikácie. Spravidla tam nájdeme informácie o otvorenom súbore (Word), o stave jeho načítania (Internet Explorer), o jeho veľkosti (IrfanView) a pod..

Posuvníky - Scroll Bar. Posuvníky nájdeme v pravej a dolnej časti okna aplikácie. Zobrazené sú vtedy, keď sa okno aplikácie/súbor nezmesť na pracovnú plochu. Umožnia nám pohyb v rámci okna. Klikneme myšou na posuvník, držíme stlačené ľavé tlačidlo myši a p ohybujeme myšou v smere hore-dole resp. doprava - doľava.

Druhá možnosť pohybu je využitie tlačidiel . Klikáme na príslušné tlačidlá (šípka hore, dole, doprava, doľava) alebo držíme na nich stlačené ľavé tlačidlo myši.

Na pohyb smerom hore-dole môžeme využiť aj klávesy **Page Up** - **Page Down**. Ak máme k dispozícii myš s kolieskom, môžeme sa posunúť smerom hore-dole aj pootočením kolieska na myši.

2.2.2 Otvoriť okno, zbaliť okno na lištu (collapse), rozbaľiť okno z lišty do pôvodného stavu (expand), zmenšiť okno z celej obrazovky na prednastavenú veľkosť (restore down), zväčšiť (okno) na celú obrazovku, zmeniť veľkosť okna, premiestniť okno, zatvoriť okno.

Charakteristickým znakom operačného systému Windows je to, že všetky súbory, aplikácie sa otvárajú na pracovnej ploche v tzv. oknách.

OTVORENIE OKNA

Okná systému Windows, či už ide o okná aplikácií, prieskumníka, internetového prehľadávača a pod., otvárame spravidla dvojklikom na príslušnú ikonu alebo súbor asociovaný s danou aplikáciou (napr. okno aplikácie Microsoft Word otvoríme dvojklikom na ikonu Microsoft Word, ale aj dvojklikom na dokument vytvorený v aplikácii Microsoft Word).

Po otvorení okna sa na panely úloh (spravidla je to v dolnej časti pracovnej plochy) zobrazí ikona príslušnej aplikácie spoločne s názvom dokumentu, priečinka a pod.

ZMENA VEĽKOSTI OKNA

Veľkosť okien môže byť po otvorení rôzna. Niektoré okná sa otvoria na celú pracovnú plochu, iné len na jej časť.

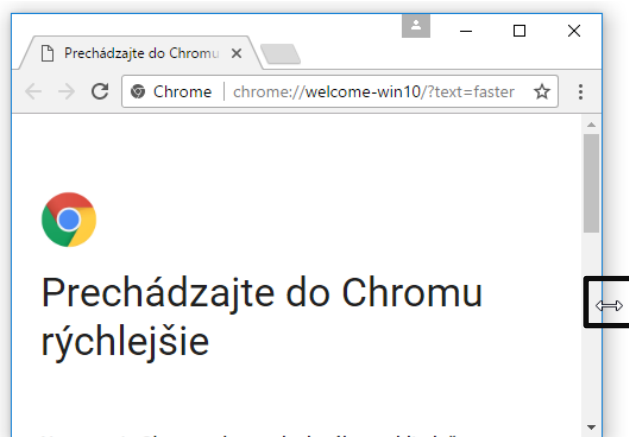
Veľkosť okien si v rámci systému Windows 10 vieme podľa svojich požiadaviek dodatočne upraviť.

Ak chceme meniť šírku okna odporúčame dodržať nasledujúci postup:

1. Myšou sa presunieme nad pravý alebo ľavý okraj okna.

Naopak, ak chceme meniť výšku okna, myšou sa presunieme nad horný alebo spodný okraj.

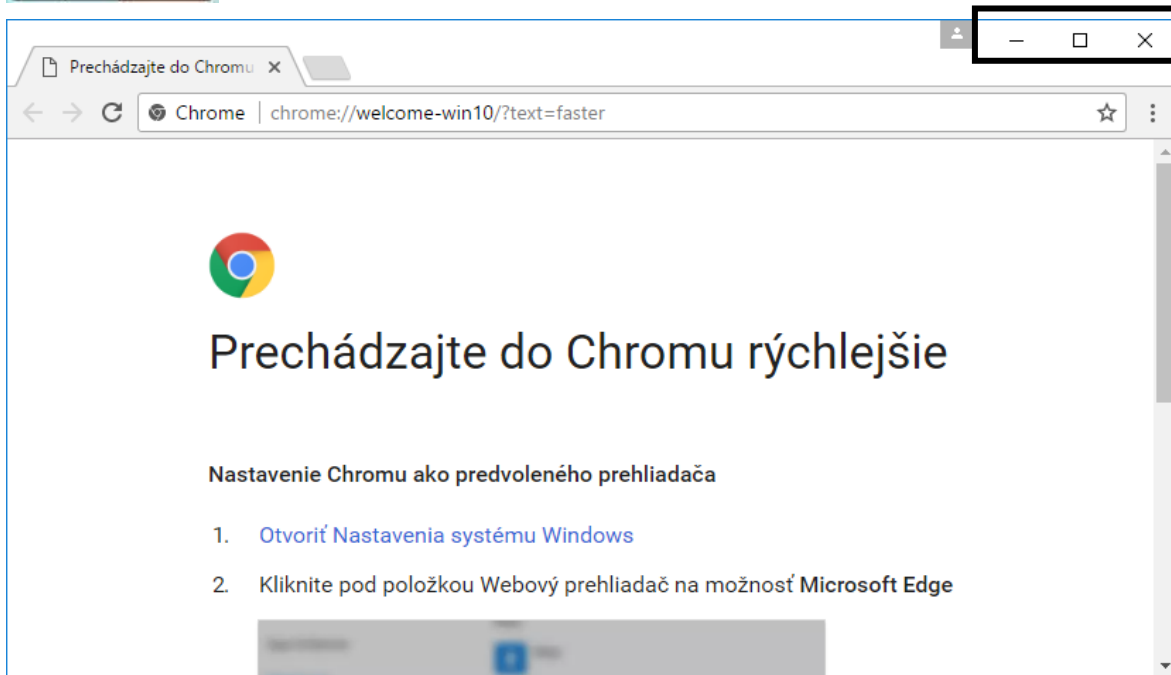
2. Kurzor myši sa zmení na obojstrannú šípku.
3. Stlačíme ľavé tlačidlo myši a pohybujeme ňou smerom

dovnútra alebo von z okna.

Veľkosť okna môžeme meniť do šírky a výšky súčasne. Stačí, ak sa myšou presunieme do niektorého rohu okna. Kurzor myši sa opäť zmení na obojstrannú šípku. Stlačíme ľavé tlačidlo myši a pohybujeme ňou.

Pre zmenu veľkosti okna môžeme využiť aj tri základné tlačidlá, ktoré sa nachádzajú v pravom hornom rohu titulného riadka každého okna systému Windows

1. **Minimalizovať** . Prvé tlačidlo zľava má funkciu celé okno aplikácie „zbaľiť“ – minimalizovať na Panel úloh, kde ostane iba ikona príslušnej aplikácie spoločne s názvom dokumentu, priečinka a pod.. Ak potrebujeme okno na pracovnej ploche opäť zobraziť, stačí ak na Panel úloh klikneme na miesto, kde sa dané okno minimalizovalo.
2. **Maximalizovať** / **Obnoviť** . Stredné tlačidlo môže vyzerat' dvojako, podľa toho ako bolo okno zobrazené pred jeho stlačením.
 - a) **Maximalizovať** – Ak okno nie je zobrazené na celú pracovnú plochu, funkciou stredného tlačidla je zväčšiť - maximalizovať dané okno na celú pracovnú plochu. V momente, keď sa okno zmaximalizuje, zmení sa výzor a funkcia tlačidla.
 - b) **Obnoviť** – Ak je okno zobrazené na celú pracovnú plochu, funkciou stredného tlačidla je zmeniť veľkosť okna na takú, akú malo predtým než bolo maximalizované – obnoviť jeho veľkosť.
3. **Zavrieť** . Funkciou tretieho tlačidla je zatvorenie okna. Zatvorením okna sa okno odstráni z pracovnej plochy, ale aj z panela úloh.

V prípade, ak zatvoríme okno aplikácie napr. na spracovanie textu, tvorbu obrázkov a pod., bez toho, aby sme predtým uložili vykonané zmeny, zobrazí sa správa, ktorá nám ponúkne možnosť uloženia týchto zmien.

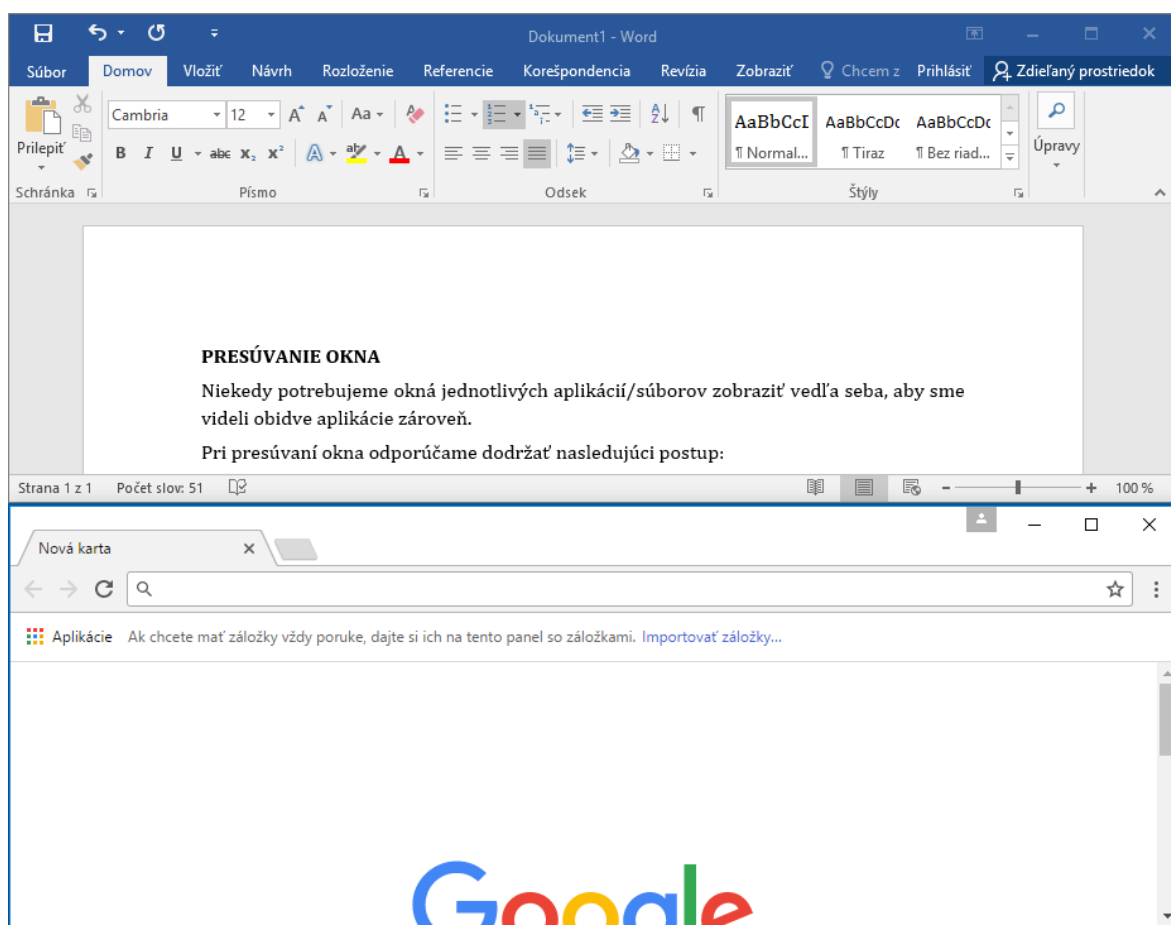
PRESÚVANIE OKNA

Niekedy potrebujeme okná jednotlivých aplikácií/súborov zobrazit' vedľa seba, aby sme videli obidve aplikácie zároveň.

Pri presúvaní okna odporúčame dodržať nasledujúci postup:

1. Ľavým tlačidlom myši klikneme kdekoľvek v titulnom riadku.
2. Pri stlačení ľavom tlačidle myši pohybujeme myšou po ploche.
3. Spoločne s kurzorom myši sa presunie aj okno.

Pomocou zmeny veľkosti a presunu okien si môžeme okná ľubovoľne usporiadať.

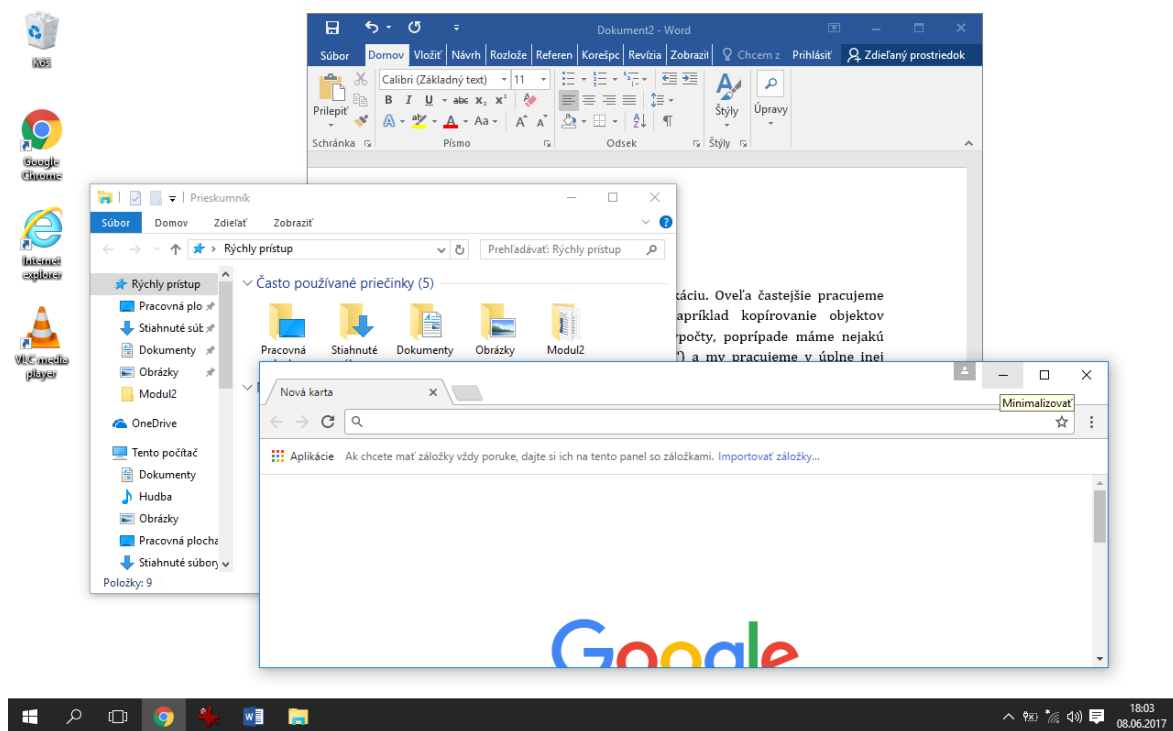

2.2.3 Prepínať sa medzi otvorenými oknami.

Len zriedkavo na prácu využívame práve jednu aplikáciu. Oveľa častejšie pracujeme striedavo vo viacerých aplikáciách. Využívame napríklad kopírovanie objektov z jednej aplikácie do druhej, robíme si pomocné výpočty, poprípade máme nejakú aplikáciu spustenú stále (hovoríme tomu „na pozadí“) a my pracujeme v úplne inej aplikácii. Napríklad počúvame hudbu z CD disku a pritom vyhľadávame informácie na internete.

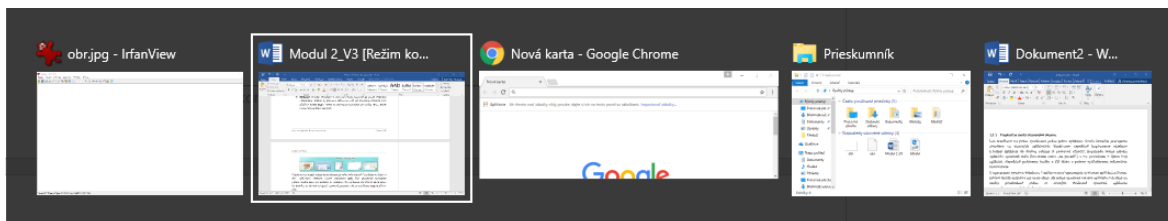
V operačnom systéme Windows 10 môžeme mať spustených aj viacero aplikácií súčasne, pričom každá aplikácia má svoje okno. Ak máme spustené viaceré aplikácie, ich okná sú akoby poukladané jedno za druhým. Posledná spustená aplikácia je navrchu a ostatné okná sú za ňou.

Okná sa dajú rozdeliť podľa aktivity a aj výzoru na 2 skupiny: aktívne okno a neaktívne okná. Aktívne okno je okno aplikácie, s ktorou aktuálne pracujeme. Nachádza sa stále na vrchu.

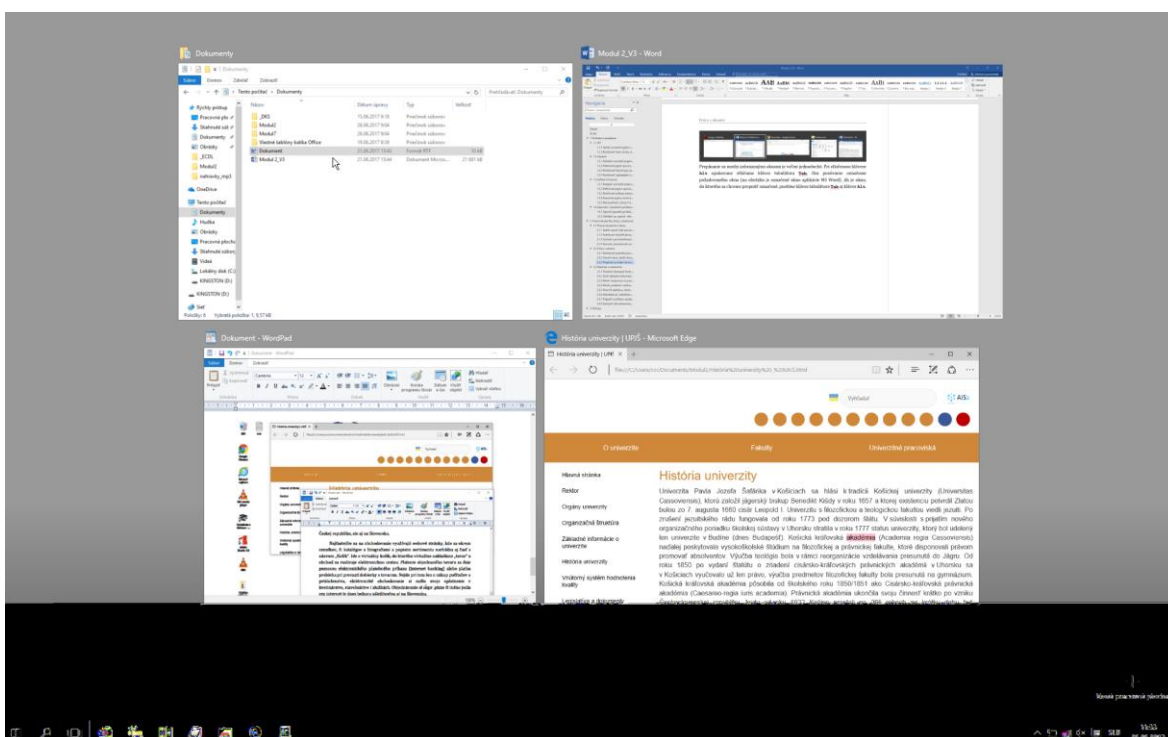

Na prepínanie sa medzi jednotlivými oknami máme viacero možností.

- Možnosť.** Jeden zo spôsobov ako vidieť súčasne okná viacerých aplikácií je úprava veľkosti okien a ich usporiadanie vedľa seba. V tom prípade vidíme okná všetkých aplikácií. Kliknutím do okna aplikácie sa dostaneme do nej a môžeme v nej pracovať.
- Možnosť.** Po spustení aplikácie sa na Panely úloh zobrazí tlačidlo s ikonou spustenej aplikácie a názvom otvoreného dokumentu, priečinku, internetovej stránky a pod. Jednotlivé okná aplikácií sa stávajú aktívnymi po kliknutí na tlačidlo príslušnej aplikácie na panely úloh.
- Možnosť.** Systém Windows 10 nám umožňuje prepínať sa medzi všetkými otvorenými oknami aj pomocou klávesnice. Ak pri stlačení klávese **Alt** stlačíme kláves **Tab**, zobrazí sa nám okno náhľadmi na všetky okná, ktoré máme momentálne otvorené.

Prepínanie sa medzi zobrazenými oknami je veľmi jednoduché. Pri stlačení klávese **Alt** opakovane stláčame kláves tabulátora **Tab**, čím posúvame označenie požadovaného okna (na obrázku je označené okno aplikácie MS Word). Ak je okno, do ktorého sa chceme prepnúť označené, pustíme kláves tabulátora **Tab** aj kláves **Alt**. Ak namiesto klávesy **Alt** stlačíme tlačidlo **Windowsu** tak sa nám zobrazia všetky aplikácie v zmenšenej mierke, kde si môžeme vybrať aplikáciu alebo ju aj dokonca zavrieť.

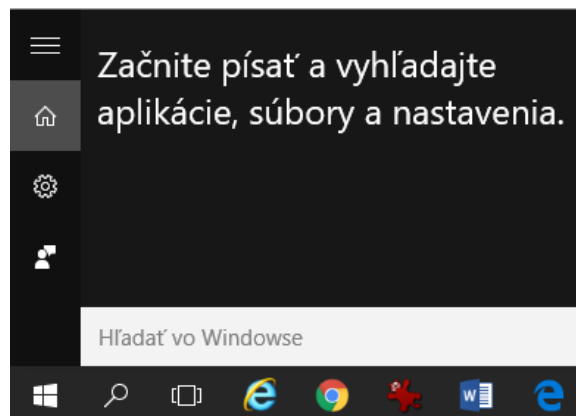

2.3 Nástroje a nastavenia

2.3.1 Používať dostupné funkcie pomocníka

Programy, ktoré si nainštalujeme na počítač, majú k dispozícii nejaký systém nápovedy. Buď ide priamo o súčasť programu alebo sa dá k nápovede dostať prostredníctvom internetu.

Systém Windows má tiež svojho pomocníka. Do vyhľadávacieho poľa na paneli úloh zadáme kľúčové slovo alebo otázku a nájdeme pomoc od spoločnosti Microsoft.

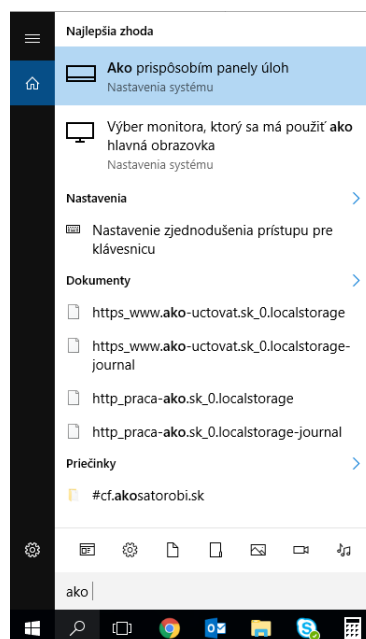
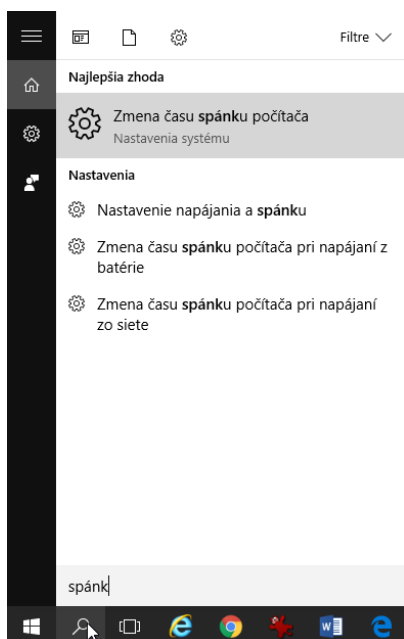
Rýchle hľadanie

Ak nevieme nájsť niektoré nastavenie alebo funkciu, je viac než pravdepodobné, že sa k nej dostaneme zadaním jedného slova. Zadáme napríklad *spánok* a ukáže sa nastavenie režimu spánku v počítači. Alebo zadáme *odinštalovať* a nájdeme miesto, kde môžeme zobrazit' alebo odinštalovať aplikácie.

Rýchle odpovede

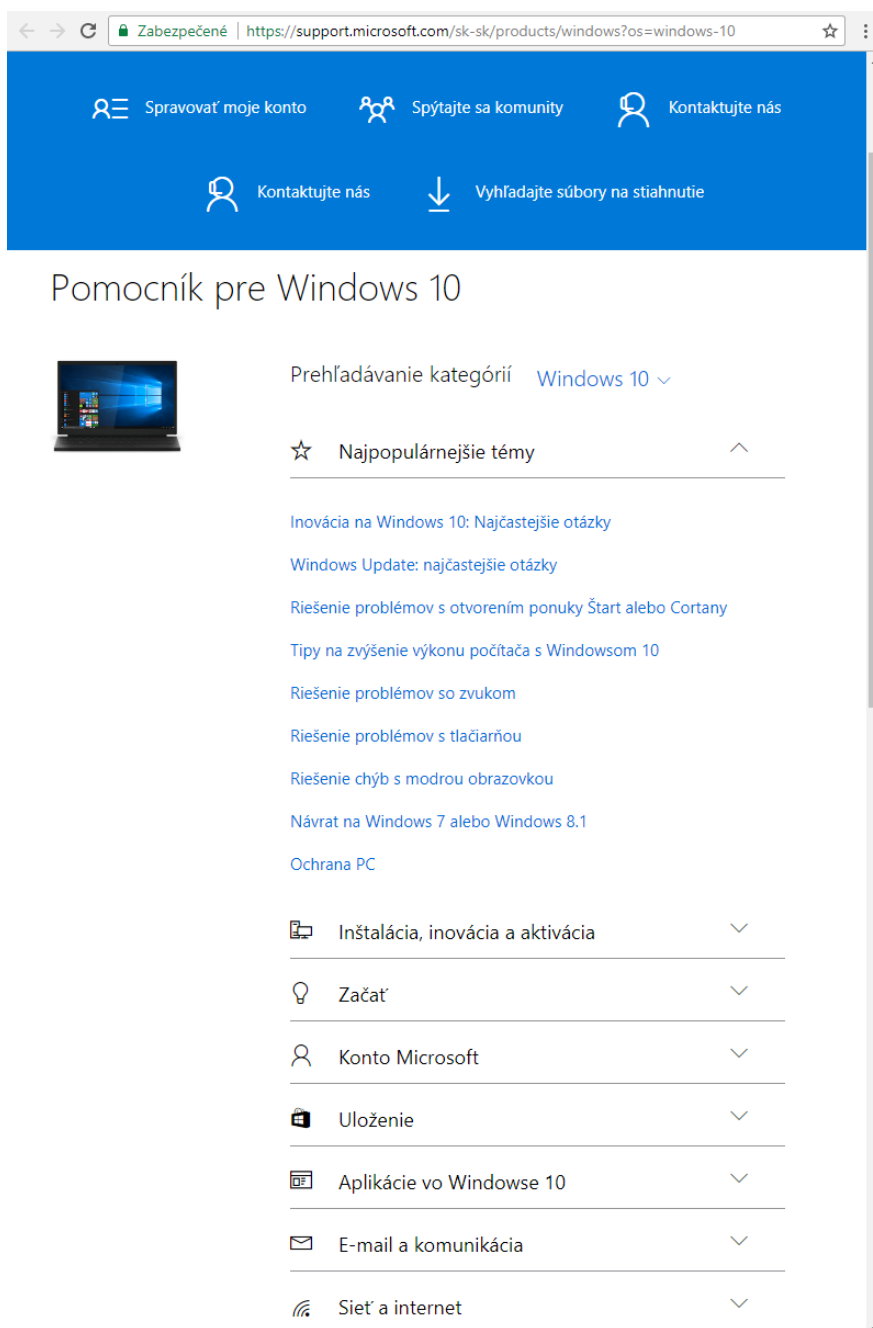
Na niektoré najčastejšie kladené otázky týkajúce sa Windowsu sú už odpovede pripravené. Zadáme otázku, ako napríklad *Ako vymazať históriu prehliadania* alebo *Ako používať viacero pracovných plôch v systéme Windows 10* a potom vyberme výsledok s nadpisom *Pomoc od spoločnosti Microsoft*.

Ak nemôžeme nájsť odpoveď vo svojom počítači, vyberieme si webový výsledok a nájdeme odpoveď v Bing, alebo získajme ďalšie odpovede online na adrese support.microsoft.com/windows.

PRECHÁDZANIE ONLINE POMOCNÍKA

Celý pomocník je logicky štruktúrovaný. Na začiatku sú Najpopulárnejšie témy pomocníka a pod nimi sú témy zoskupené do väčších celkov – kategórií, ktoré sú tematicky zoskupené a vytvárajú tak niekoľko základných, hlavných tematických celkov.

Po kliknutí na ľubovoľnú kategóriu sa zobrazia odkazy na ďalšie podkategórie, v niektorých prípadoch už aj jednotlivé témy.

Microsoft Edge

Vyhľadávanie

Vyhľadajte čokoľvek, nech je to kdekoľvek

Hľadanie pomoci

Oblasti a jazyky, v ktorých je Cortana k dispozícii

Zabezpečenie a ochrana osobných údajov

VYHLADÁVANIE TÉM v POMOCNÍKOVI

Pre vyhľadávanie jednotlivých tém v Pomocníkovi odporúčame použiť nasledujúci postup:

1. Kliknutím do vyhľadávacieho poľa v záhlaví okna aktivujeme vyhľadávanie tém v pomocníkovi
2. Následne do vyhľadávacieho poľa napíšeme kľúčové slovo, ktoré sa týka témy, ktorú chceme vyhľadať a stlačíme kláves **Enter** alebo . V našom prípade to bude slovo „skicár“.
3. Pomocník vyhľadá všetky témy ktoré sa týkajú nami zadaného kľúčového slova

skicár

Spravovať moje konto

Spýtajte sa komunity

Kontaktujte nás

Kontaktujte nás

Vyhľadajte súbory na stiahnutie

Prehľadať všetok obsah spoločnosti Microsoft

Výsledky vyhľadávania výrazu „skicár“. Nájdene výsledky: 45.

Pomocník pre Windows - support.microsoft.com

<https://support.microsoft.com/sk-sk/products/windows>

Získajte pomoc, podporu a kurzy pre produkty Windowsu – Windows 10, Windows 8.1, Windows 7 a Windows 10 Mobile.

Nástroj Skicár - SharePoint

<https://support.office.com/sk-sk/article/Nástroj-Skicár-d6804586...>

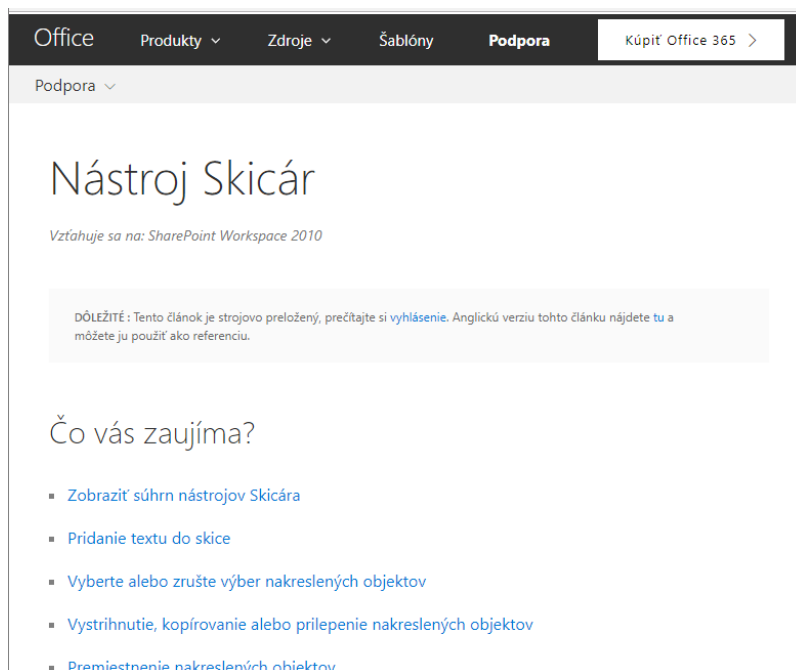
Tento článok je strojovo preložený, prečítajte si vyhlásenie. Anglickú verziu tohto článku nájdete tu<https://support.office.com/en-us/article/d6804586-db3f...>

3D Skicár na tvorbu v 2D - support.microsoft.com

4. Obsah pomocníka k danej téme zobrazíme kliknutím na príslušný odkaz.

M2-2: Pracovná plocha, ikony, nastavenia

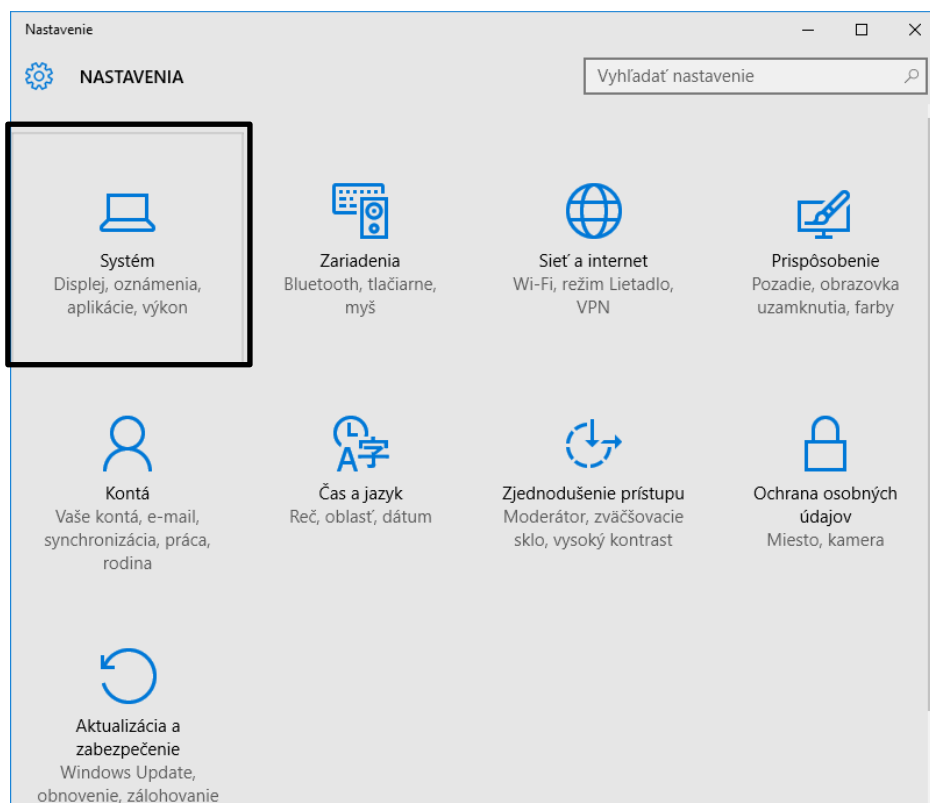
Strana | 19

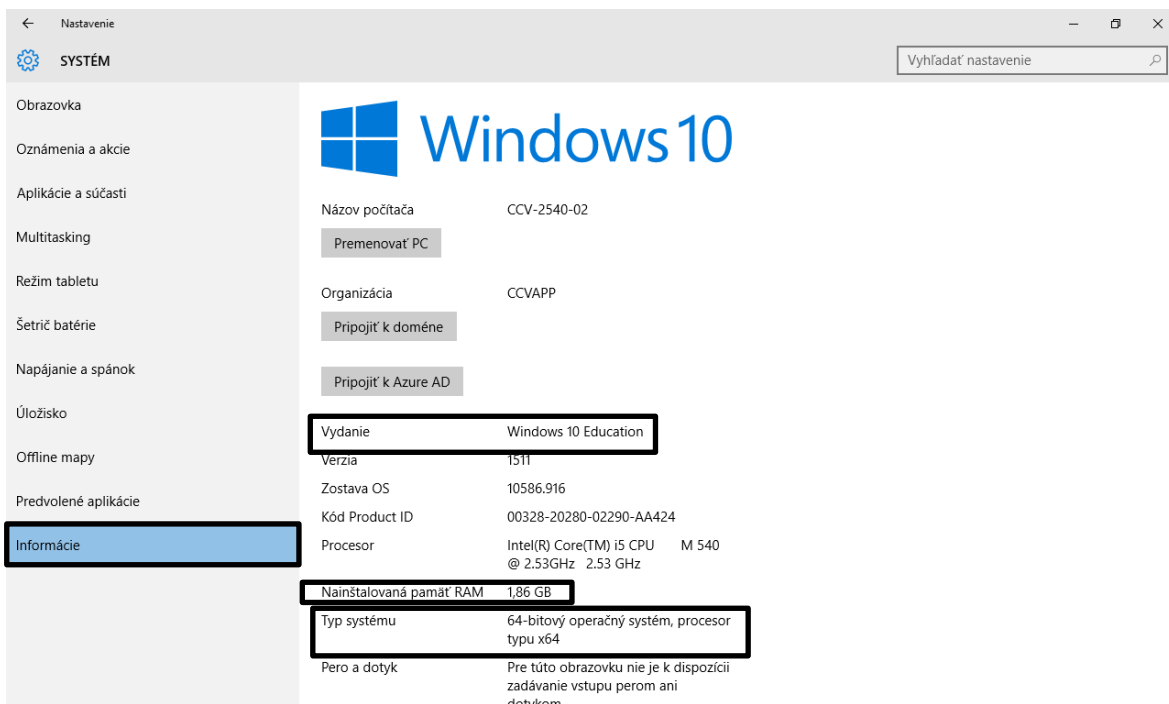
2.3.2 Zistiť základné informácie o počítači: vydanie (verzia) a typ operačného systému (32bitový resp 64bitový systém), veľkosť nainštalovanej pamäte RAM.

Zobrazovanie základných informácií o výpočtovom systéme ako je operačný systém, číslo nainštalovanej verzie, či veľkosť pamäte zistíme nasledovne:

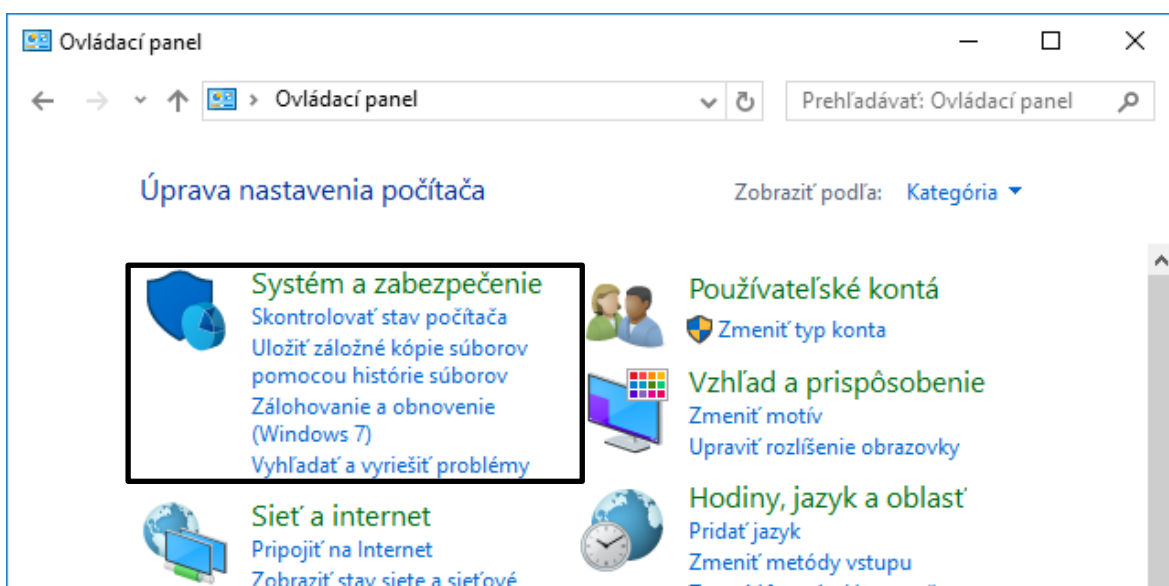
1. Prejdeme do ponuky **Štart** , kde si zvolíme možnosť **Nastavenia**.
2. V rámci jednotlivých kategórií **Nastavení** si zvolíme kategóriu **Systém**

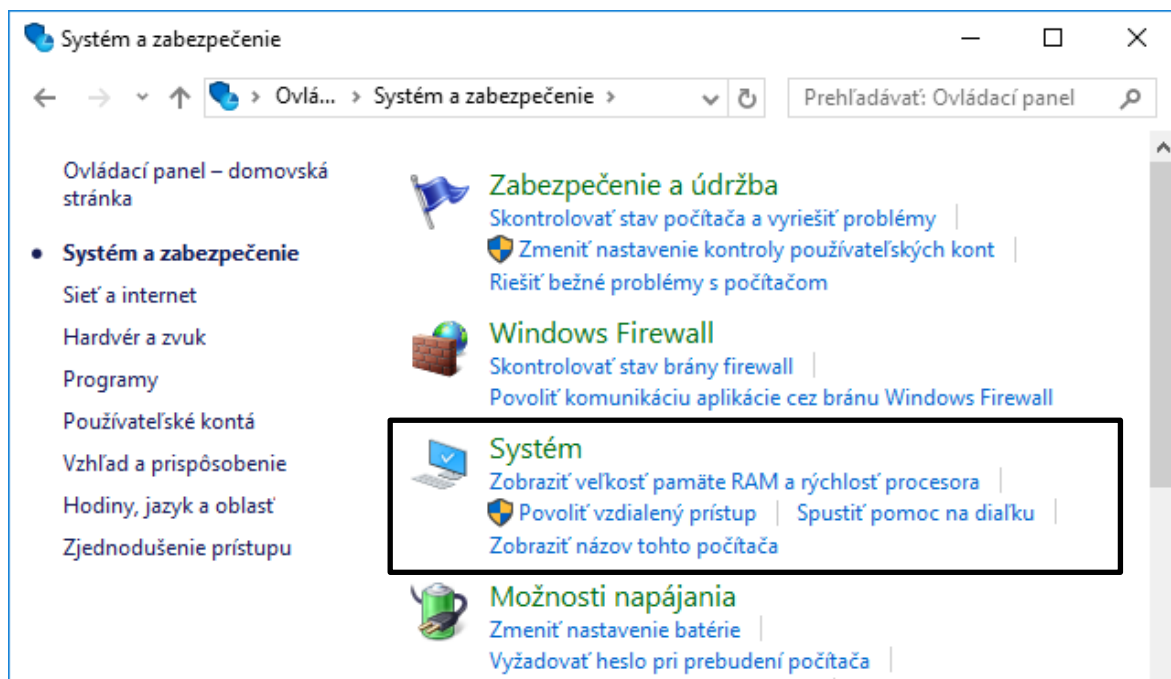
- Klikneme na možnosť **Informácie**. Zobrazí sa nám okno **Systém** so základnými informáciami o našom počítači.

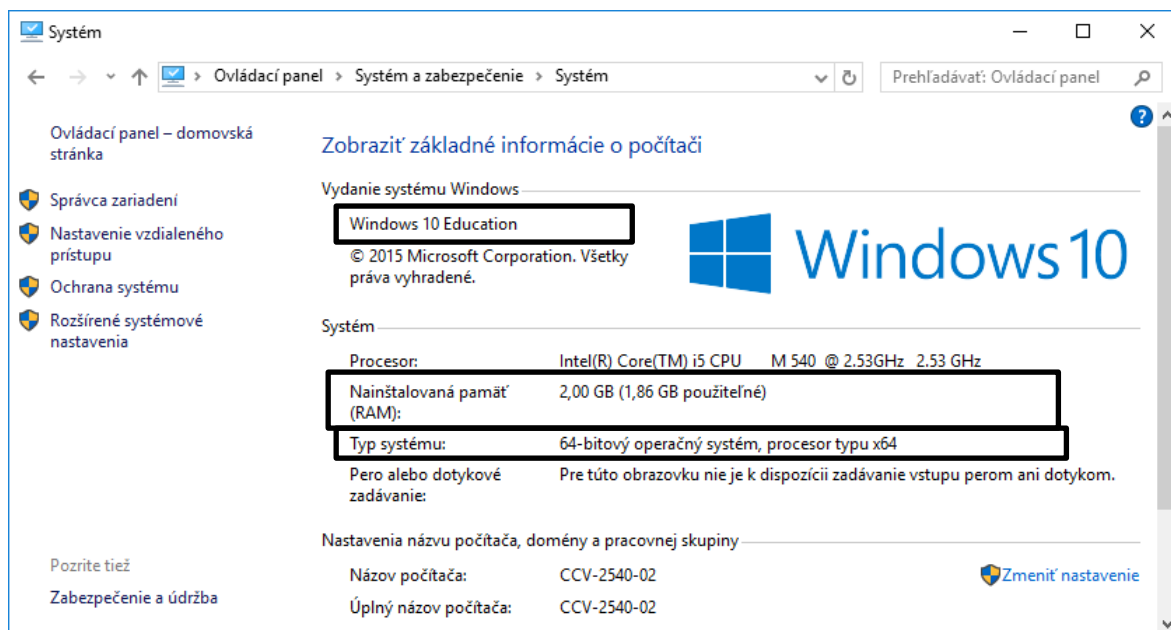
- Klikneme pravým tlačidlom myši do ponuky **Štart** , kde si zvolíme možnosť **Ovládací panel**.
- V rámci jednotlivých kategórií **Ovládacieho panela** si zvolíme kategóriu **Systém a zabezpečenie**

- Klikneme na možnosť **Systém**.

Zobrazí sa nám okno **Vlastnosti systému** so základnými informáciami o našom počítači.

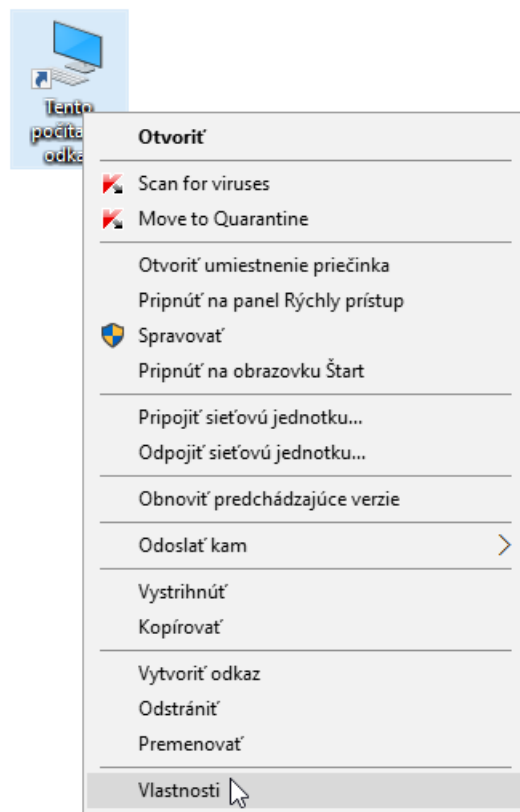
Iným spôsobom ako sa dostať k informáciám je použitie ikony **Tento počítač**.

Pre zobrazenie základných informácií o výpočtovom systéme použitím ikony **Tento počítač** použijeme nasledujúci postup:

1. Kliknutím pravým tlačidlom myši na ikonu **Tento počítač** si vyvoláme kontextové menu.
2. Z kontextovej ponuky si zvolíme

položku **vlastnosti** a klikneme ľavým tlačidlom myši.

3. Následne sa zobrazí okno **Vlastnosti systému** so základnými informáciami o našom počítači.

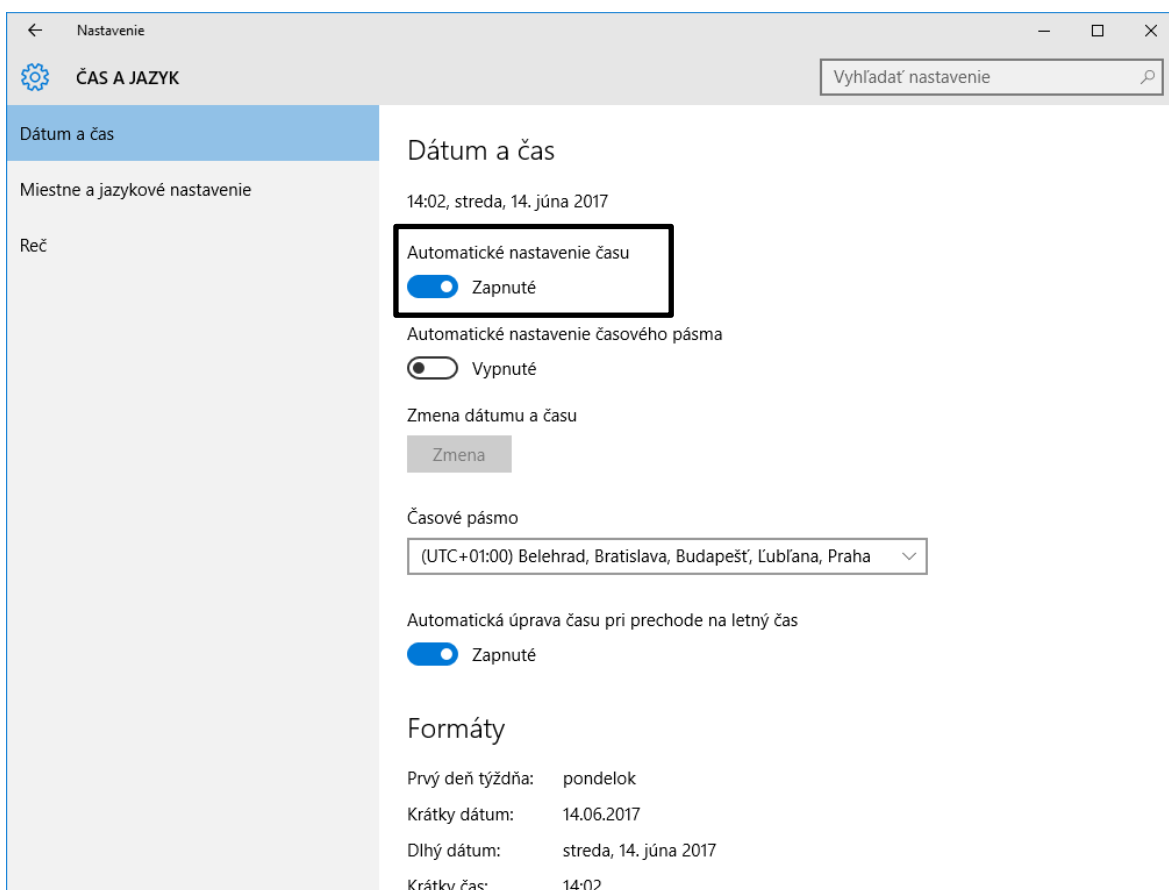
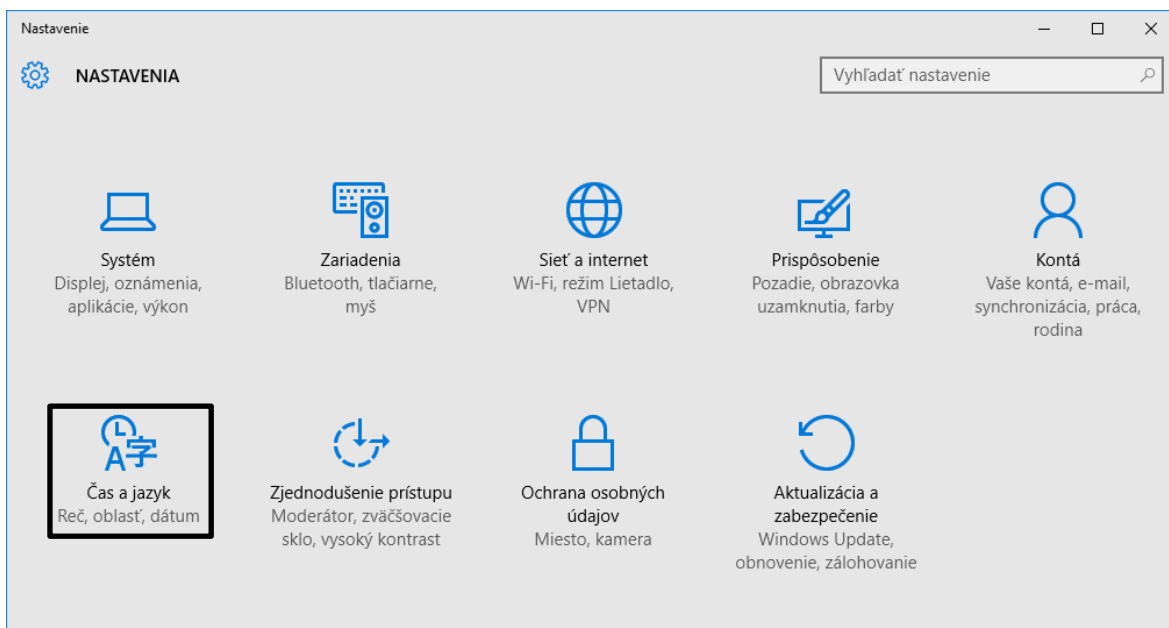

2.3.3 Meniť nastavenia na pracovnej ploche: dátum a čas, nastavenia hlasitosti, pozadie pracovnej plochy, rozlíšenie.

Základným nastavením pracovnej plochy každého používateľa je nastavenie správneho dátumu a času.

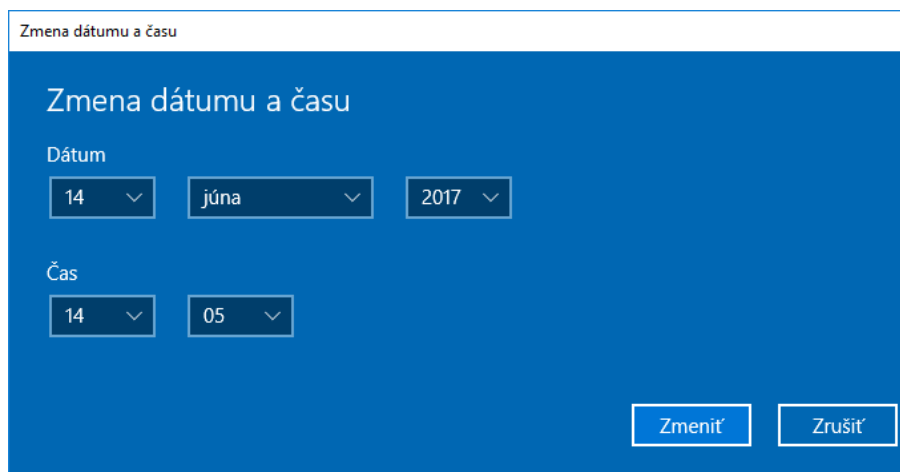
Na otvorenie okna pre modifikáciu nastavení dátumu a času postupujeme nasledovne:

1. Prejdeme do ponuky **Štart** , kde si cez pravé tlačidlo myši zvolíme možnosť **Ovládací panel**.
2. V rámci jednotlivých kategórií **Nastavení** si zvolíme kategóriu **Čas a jazyk**

Nastavené je automatické nastavenie dátumu. Kvôli zníženiu pravdepodobnosti náhodných zmien dátumu a času je možné všetky zmeny vykonať až po vypnutí automatického nastavenia času, až vtedy sa sprístupní možnosť **Zmeniť**.

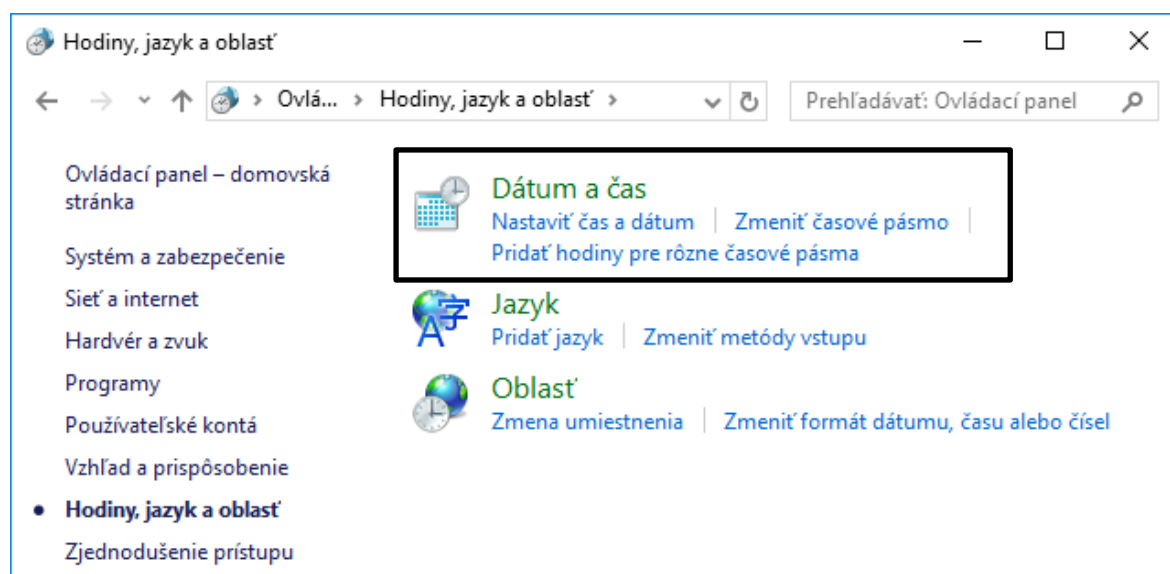
Otvorí sa okno **Zmena dátumu a času**, v rámci ktorého si vieme aktuálne nastavený čas a dátum skontrolovať alebo ich zmeniť.

Pri zmene dátumu a času v počítači musíme byť opatrní, pretože zmena môže mať dopad na spôsob synchronizácie poprepájaných (zosieťovaných) výpočtových systémov.

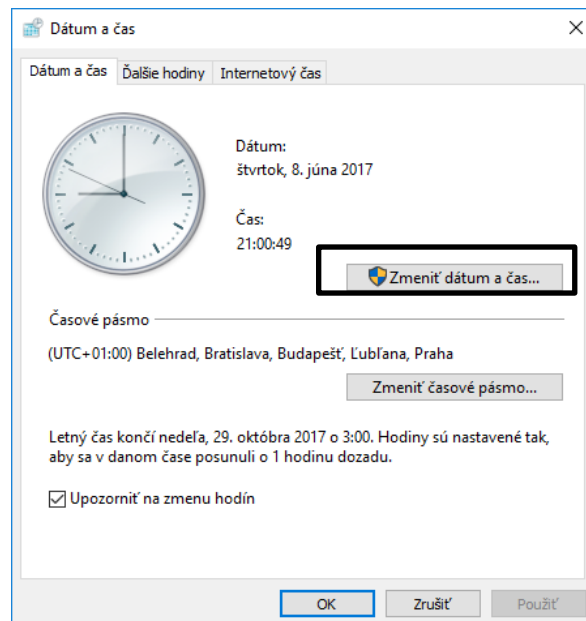
V systéme Windows 10 je možné zmeniť dátum a čas podobným spôsobom ako v nižších verziách cez ovládací panel. Ten si zobrazíme po kliknutí pravým tlačidlom myši na ponuku **Štart** .

1. Prejdeme do ponuky **Štart** , kde si cez pravé tlačidlo myši zvolíme možnosť **Ovládací panel**.
2. V rámci jednotlivých kategórií **Ovládacieho panela** si zvolíme kategóriu **Hodiny, jazyk a oblasť**.
3. Klikneme na možnosť **Dátum a čas**.

Otvorí sa okno **Dátum a čas**, v rámci ktorého si vieme aktuálne nastavený čas a dátum skontrolovať alebo ich zmeniť.

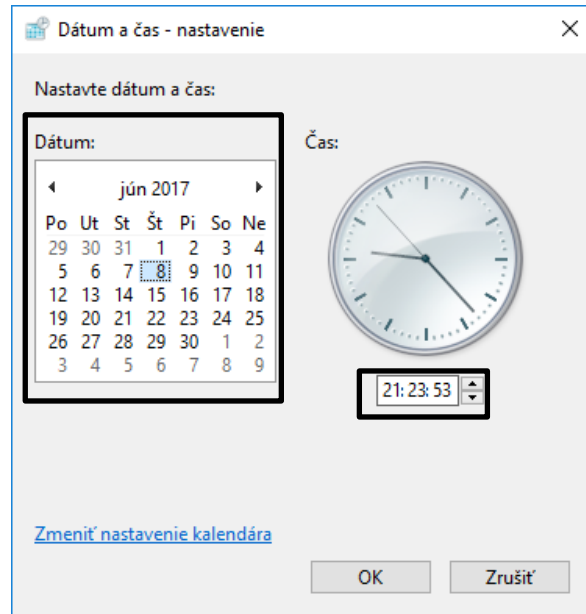
Kvôli zníženiu pravdepodobnosti náhodných zmien dátumu a času je možné všetky zmeny vykonať až po kliknutí na tlačidlo **Zmeniť dátum a čas**.

Nastavenie času meníme v pravej časti pod symbolom hodín a to tak, že zadáme presný čas do políček odpovedajúcich hodinám, minútam a sekundám alebo tieto hodnoty nastavíme pomocou šípok.

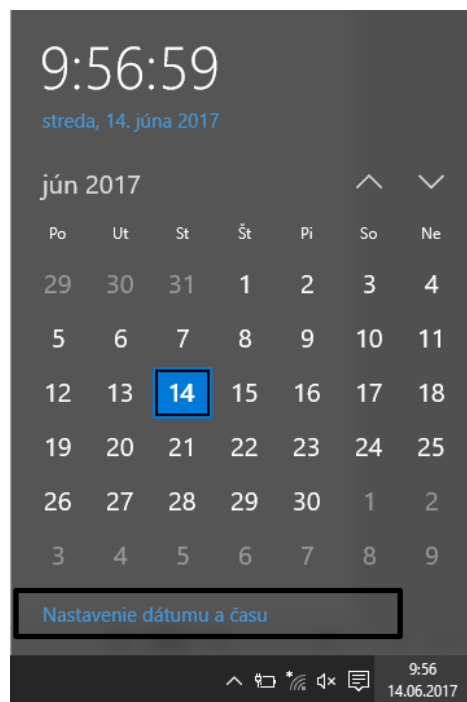
Zmenu dátumu prevedieme v časti **Dátum** kliknutím na číslo označujúce požadovaný deň, resp. si vyberieme mesiac, pričom medzi jednotlivými mesiacmi sa pohybujeme pomocou šípok.

Aktuálnu konfiguráciu dátumu a času a všetkých vykonaných zmien potvrdíme kliknutím na tlačidlo **OK**.

Pri zmene dátumu a času v počítači musíme byť opatrní, pretože zmena môže mať dopad na spôsob synchronizácie poprepájaných (zosieťovaných) výpočtových systémov.

Jednoduchším spôsobom ako sa dostať k časti pre zmenu dátumu a času je kliknutie na zobrazený dátum a čas v pravom dolnom rohu systémovej lišty a následne si zvoliť možnosť **Nastavenie dátumu a času**.

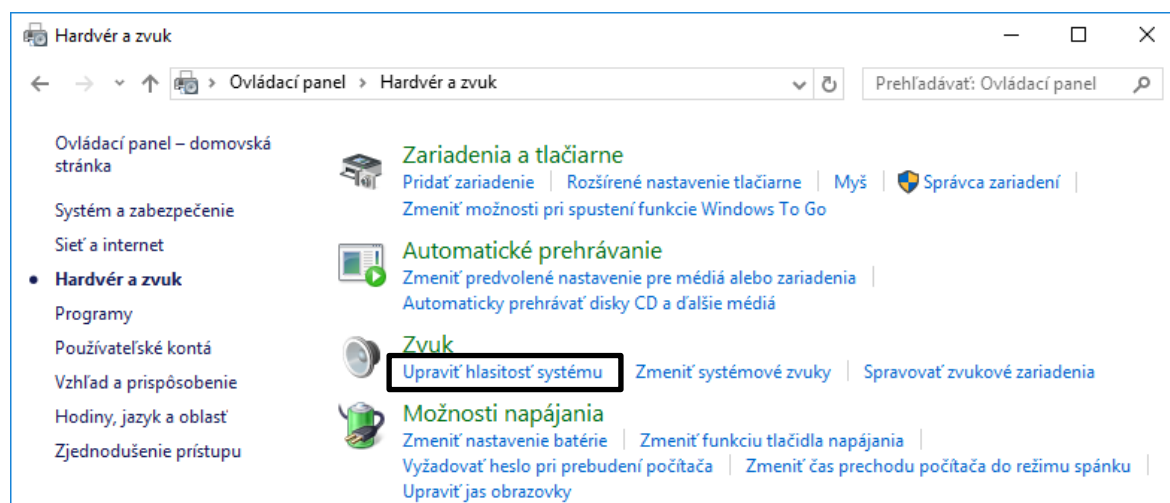

NASTAVENIE VLASTNOSTÍ ZVUKU

Medzi ďalšie základné nastavenia každého používateľa patrí nastavenie hlasitosti.

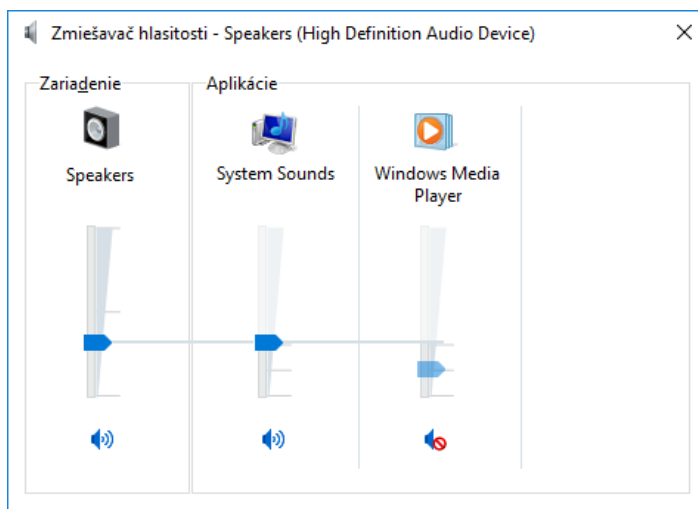
Na otvorenie okna pre modifikáciu nastavenia hlasitosti postupujeme nasledovne:

1. Prejdeme do ponuky **Štart** , kde si cez pravé tlačidlo myši zvolíme možnosť **Ovládací panel**.
2. V rámci jednotlivých kategórií **Ovládacieho panela** si zvolíme kategóriu **Hardvér a zvuk**.
3. Klikneme na možnosť **Upraviť hlasitosť systému**.

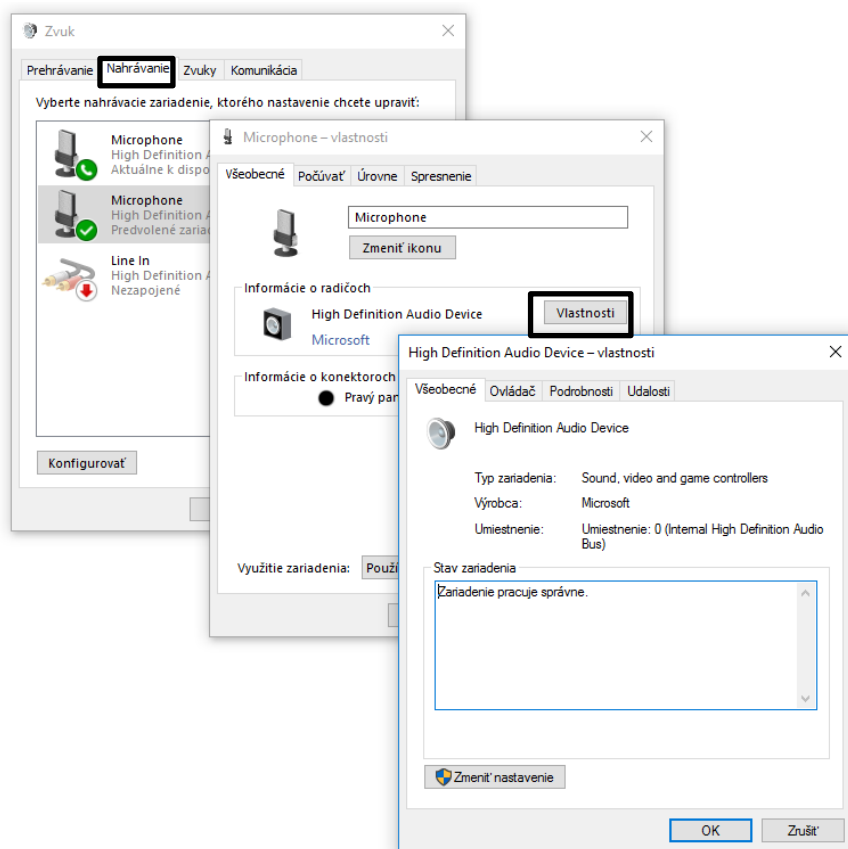
Otvorí sa okno Zmiešavač hlasitosti, v rámci ktorého si vieme skontrolovať aktuálne nastavené hlasitosti reproduktorov, jednotlivých aplikácií ako aj systémových zvukov.

Hlasitosť jednotlivých zariadení mení posúvaním posuvníka smerom nahor resp. nadol. Kliknutím na ikonu reproduktora zvuk v rámci daného zariadenia úplne vypneme.

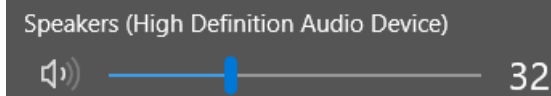
V prípade, že chceme zvuk nastaviť presnejšie, napríklad ak nahrávame zvuky, klikneme na možnosť **Spravovať zvukové zariadenia** (Štart→Ovládací panel→Hardvér a zvuk→Zvuk).

Otvorí sa okno **Zvuk**, v ktorom vieme vykonať ďalšie nastavenia resp. zmeniť vlastnosti jednotlivých zvukových zariadení. Napr. v záložke **Nahrávanie** dvojklikom na ikonu **Microphone** si zobrazíme vlastností mikrofónu, ktorý sa bude na nahrávanie zvuku používať.

Druhý spôsob úpravy nastavení zvuku je využitie ikony **Hlasitosť** na paneli úloh.

Ak na ikonu klikneme raz, zobrazí sa okno, v ktorom posuvníkom nastavíme hlasitosť reproduktorov, prípadne zvuk úplne stlmíme.

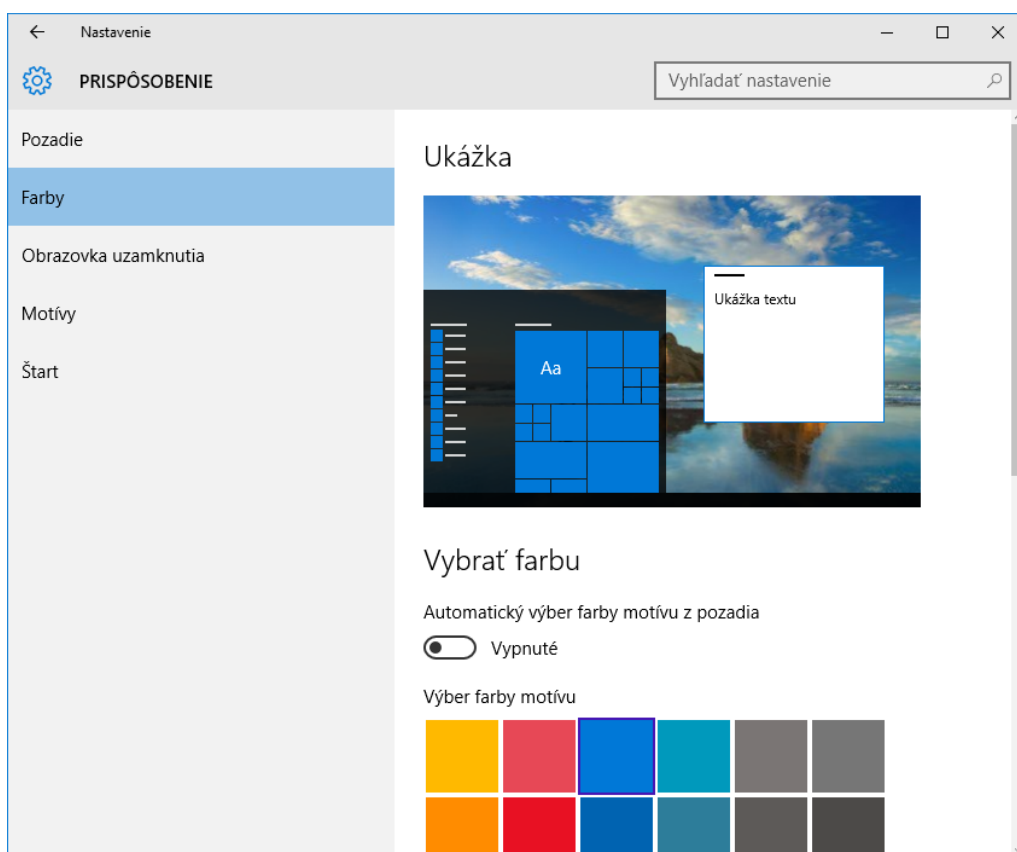
Pre zobrazenie okna **Zmiešavača hlasitosti** klikneme na ikonu pravým tlačidlom myši a možnosť **Otvoriť zmiešavač hlasitosti**.

MOŽNOSTÍ ZOBRAZENIA NA OBRAZOVKE (nastavenie farieb, nastavenie počtu rozlišovacích bodov, možnosti šetriča obrazovky)

Medzi ďalšie nastavenia patrí vizuálne nastavenie obrazovky medzi ktoré môžeme zaradiť napr. pozadie pracovnej plochy, šetrič obrazovky, farbu okien a pod..

Na otvorenie okna pre modifikáciu vizuálnych nastavení obrazovky postupujeme nasledovne:

1. Prejdeme do ponuky **Štart** , kde si zvolíme možnosť **Nastavenia**.
2. V rámci jednotlivých kategórií **Nastavenia** si zvolíme kategóriu **Prispôsobenie**.

(Prípadne prejdeme do ponuky **Štart** , kde si cez pravé tlačidlo myši zvolíme možnosť **Ovládací panel**. V rámci jednotlivých kategórií **Ovládacieho panela** si zvolíme kategóriu **Vzhľad a prispôsobenie**. Klikneme na možnosť **Prispôsobenie**.)

Otvorí sa okno **Prispôsobenia**, kde po kliknutí na požadovanú položku môžeme nastaviť:

1. Pozadie pracovnej plochy
2. Farebný motív pracovnej plochy,
3. Nastavenie Obrazovky uzamknutia,
4. Motívy – kde sú zahrnuté aj Nastavenie ikon na pracovnej ploche a nastavenie ukazovateľa myši, Systémové zvuky, Šetrič obrazovky.
5. Ponuka štart

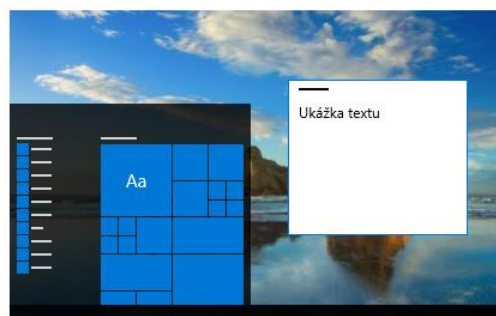
Motívy fungujú ako knižnica vzhľadov, pričom jednotlivé prvky (pozadie, farba okien a pod.) sa nemusia nastavovať ručne. Zmenu motívu vykonáme kliknutím na vybraný motív.

Po kliknutí na položku **Pozadie** sa otvorí okno pre výber obrázka pozadia (tapety) a jeho umiestnenia v rámci pracovnej plochy.

Systém umožňuje na pozadie vybrať jeden obrázok, ktorý bude na pozadí po celý čas alebo viacero obrázkov, pričom sa z nich automaticky vytvorí prezentácia t.j. vybrané obrázky sa budú v čase meniť. Ak sú zvolené viaceré obrázky je sprístupnená časť okna, v ktorej sa volí časový odstup zmeny jednotlivých obrázkov a poradie.

Taktiež je možné po kliknutí na tlačidlo **Prehľadávať** vyhľadať a vložiť na pozadie pracovnej plochy aj ľubovoľný obrázok z počítača.

Ukážka

Pozadie

Obrázok

Výber obrázka

Prehľadávať

Vybrať vhodný obrázok

Vyplniť

Výber albumov pre vašu prezentáciu

Obrázky

Prehľadávanie

Prechádzať obrázkami prezentácie vždy po:

30 min

Náhodný výber

Vypnuté

V niektorých prípadoch vybraný obrázok veľkosťou nezodpovedá veľkosti pracovnej plochy. V takomto prípade je možné dodatočne vybrať aj jeho umiestnenie na pracovnej ploche.

K dispozícii je viacero variant umiestnenia obrázka.

Aktuálnu konfiguráciu pracovnej plochy a všetkých vykonaných zmien nemusíme potvrdzovať stačí zatvoriť okno.

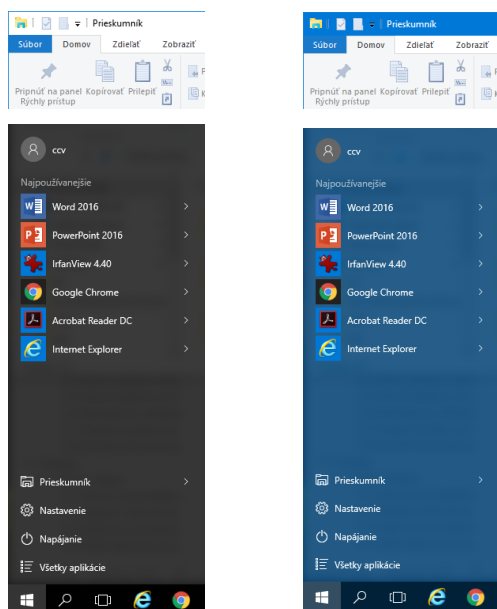
Možnosť **Farby** umožňuje nastavenie farieb a vzhľadu jednotlivých prvkov grafického prostredia systému Windows.

Pomocou ponúkanej palety farieb je možné farebne zmeniť prvky ako titulok okna, farba ponuky štart a pod..

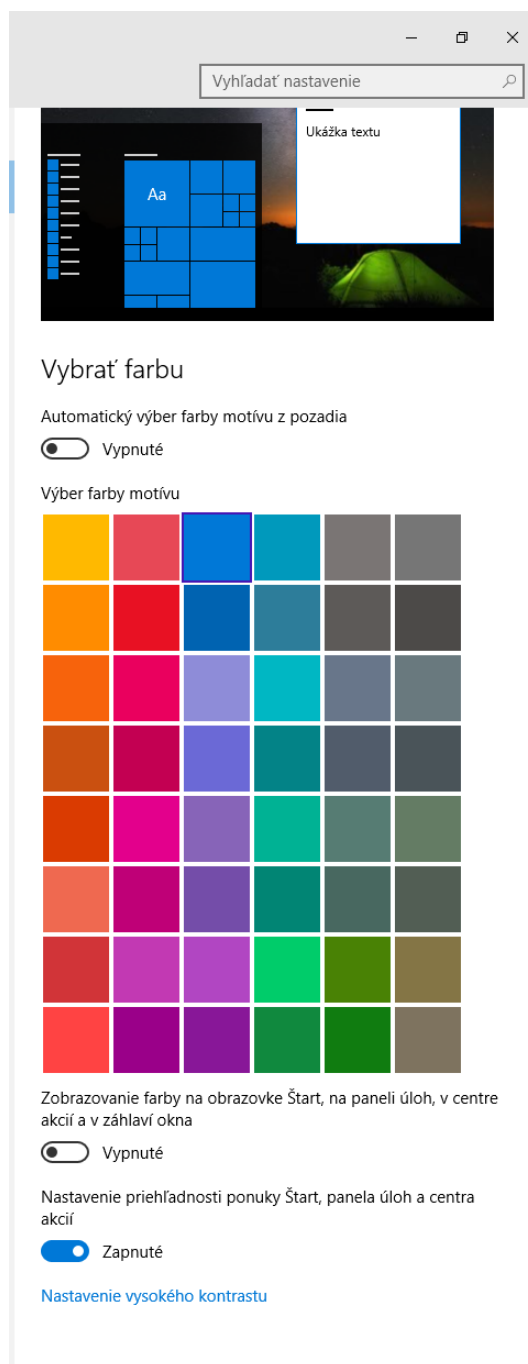
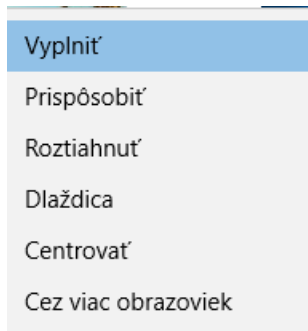
Najprv si vieme vybrať automatickú farbu podľa obrázka na pozadí. Pokiaľ nechceme automatickú farbu alebo preferujeme svoju vieme si vybrať z ponúkanej palety farieb.

Následne vieme **zapnúť** či vybraná farba bude aj v záhlaví okien a ponuke štart.

Rozdiel medzi zapnutím zobrazovania farieb v záhlaví okna a v ponuke štart.

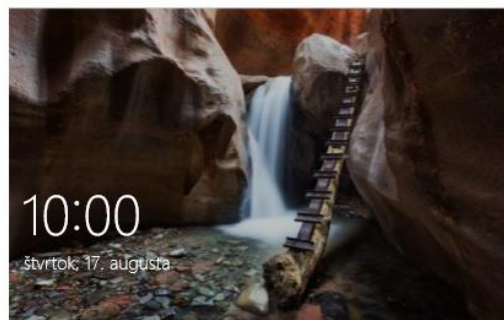

A nakoniec vieme ešte zapnúť priehľadnosť ponuky štart a nastavenie vysokého kontrastu.

Možnosť „Obrázovka uzamknutia“, si vieme nastaviť obrázok na pozadí, keď je počítač uzamknutý, ako aj nastavenie šetriča a napájania/vypnutia obrazovky (viď kapitola **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**).

Ukážka

Pozadie

Windows Novinky

Výber aplikácie, ktorej podrobný stav sa má zobrazovať

Výber aplikácií, pre ktoré sa bude zobrazovať rýchly stav

Zobrazenie obrázka pozadia Windowsu na prihlasovacej obrazovke

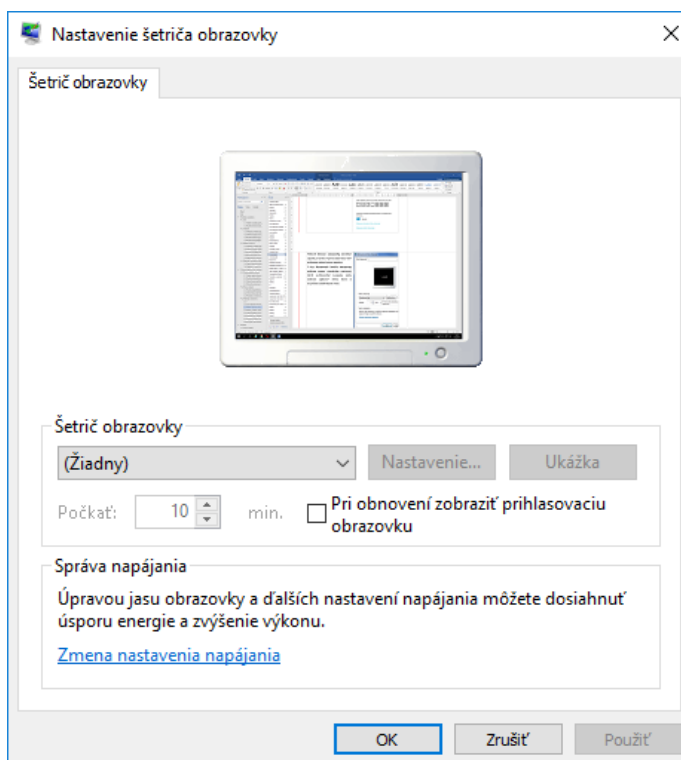
☒ Zapnuté

[Nastavenie časového limitu obrazovky](#)

[Nastavenie šetriča obrazovky](#)

Možnosť **Nastavenie šetriča obrazovky** umožňuje spustiť po určitej vopred stanovenej dobe nečinnosti režim šetriaci monitor.

V okne **Nastavenie šetriča obrazovky** môžeme zmeniť štandardne nastavený šetrič na ľubovoľný z ponuky, alebo môžeme aplikovať šetrič, ktorý si na počítač nainštalujeme sami.

Možnosť Motívy nám ponúka nastavenie motívu systému, zvukov, ikon na pracovnej ploche a ukazovateľa myši. Po vybratí možnosti Nastavenie motívu sa zobrazí okno na nastavenie motívu, ktoré totožné s oknom keby sme išli cez Ovládací panel.

Motívy

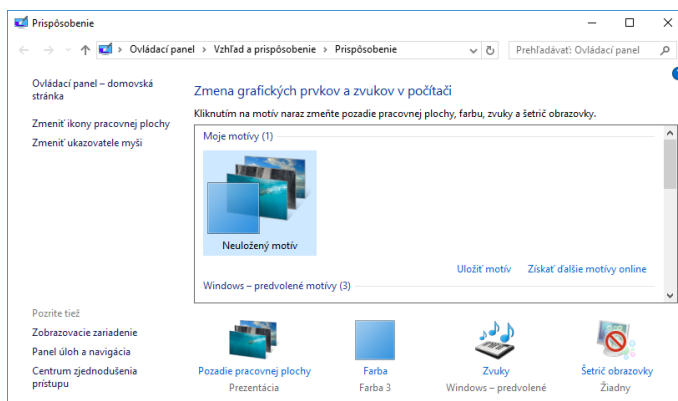
Nastavenie motívu

Súvisiace nastavenia

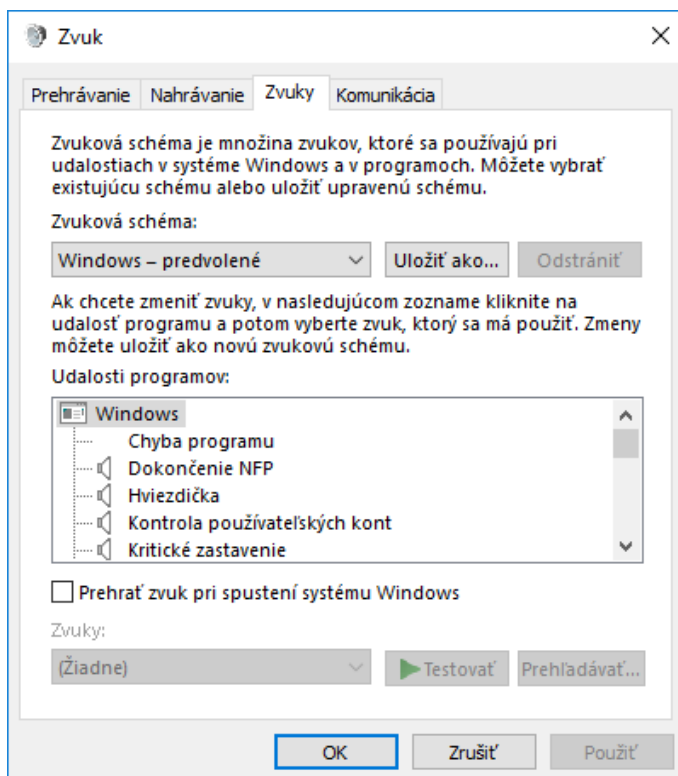
Rozšírené nastavenie zvuku

Nastavenie ikon na pracovnej ploche

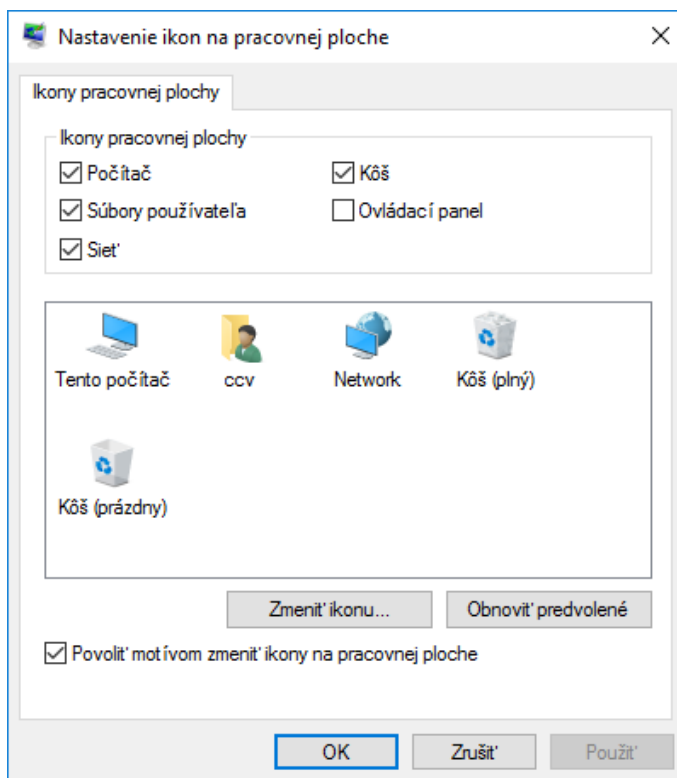
Nastavenie ukazovateľa myši

Možnosť Rozšírené nastavenie zvuku umožňuje zmeniť zvuky, ktoré sa používajú pri udalostiach v systéme Windows, aplikáciách, programoch a pod..

Možnosť Nastavenie ikon na pracovnej ploche si vieme nastaviť aké ikony sa nám majú zobrazovať na pracovnej ploche. Môže sa totiž stať, že po inštalácii Windows 10 nebude na pracovnej ploche žiadna ikona.

2.3.4 Meniť, pridávať a odstraňovať jazykové nastavenia klávesnice. Meniť predvolený jazyk.

Všetky zmeny, ktoré sa týkajú zmeny vlastností, nastavení a rozvrhnutia klávesnice nájdeme v **Ovládacom paneli** v časti **Klávesnica** alebo **Miestne a jazykové nastavenie**.

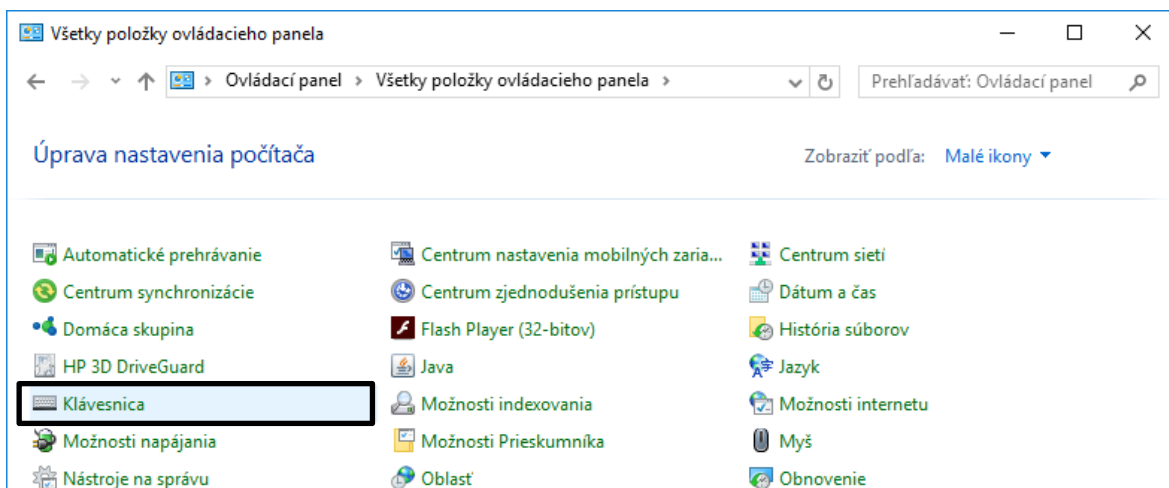
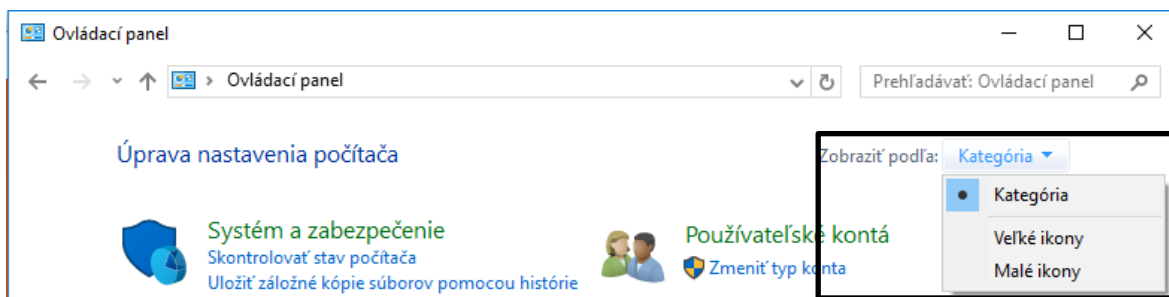
ZMENA VLASTNOSTÍ KLÁVESNICE

Medzi základné zmeny vlastností klávesnice môžeme zaradiť:

- **Prestávku medzi opakovaním** t.j. čas potrebný na držanie klávesu pred začatím opakovania znaku klávesnice.
- **Rýchlosť opakovania** – t.j. rýchlosť opakovanie znakov klávesnice.
- **Blikanie kurzora**.

Pri zmene vlastností klávesnice odporúčame dodržať nasledujúci postup:

1. Prejdeme do ponuky **Štart** , kde si zvolíme cez pravé tlačidlo možnosť **Ovládací panel**.
2. Kliknutím na tlačidlo **Zobraziť podľa**, zmeníme zobrazenie jednotlivých položiek na **Malé ikony**.

3. Dvojklikom na ikonu **Klávesnica** sa otvorí okno **Klávesnica – vlastnosti**.

4. Vykonáme potrebné zmeny vlastností.

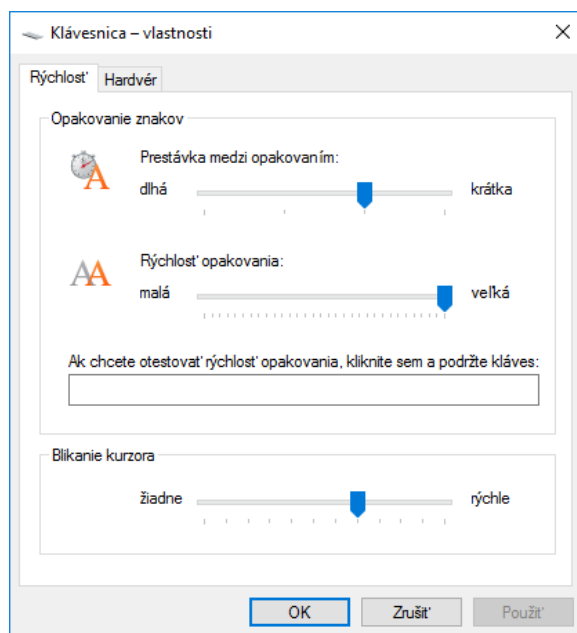
- Pre predĺženie alebo skrátenie času potrebného na držanie klávesu pred začatím opakovania znaku klávesnice prejdeme do časti **Opakovanie znakov** a jazdec **Prestávka medzi opakovaním** posunieme doľava alebo doprava.

- Pre spomalenie alebo zrýchlenie opakovania

znakov klávesnice prejdeme do časti **Opakovanie znakov** a jazdec **Rýchlosť opakovania** posunieme doľava resp. doprava.

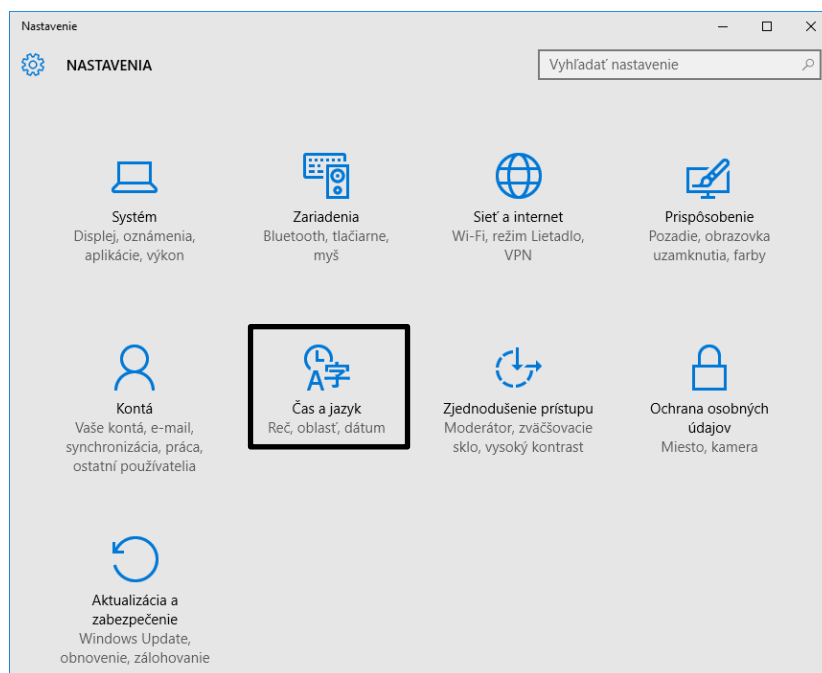
- Pre zvýšenie alebo zníženie rýchlosti blikania kurzora, posunieme jazdec **Blikanie kurzora** doprava alebo doľava. Ak posuniete jazdec úplne doľava, kurzor prestane blikáť.

5. Všetky zmeny vlastností potvrdíme kliknutím na tlačidlo **OK**.

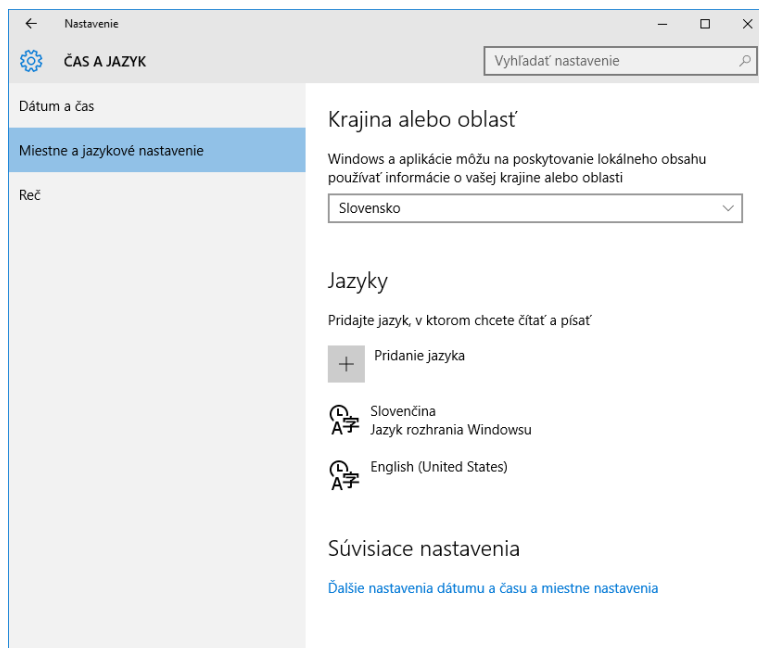
MIESTNE A JAZYKOVÉ NASTAVENIE.

Na nastavenie jazyka, klávesnice a národného prostredia systému využijeme cez ponuku **Štart** – Nastavenia ikonu **Čas a jazyk**.

Okno **Čas a jazyk** má viacero záložiek.

Pre zmenu nastavení a rozloženia klávesnice prejdeme do záložky **Miestne a jazykové nastavenia**.

Tu si vieme nastaviť predvolený vstupný jazyk, ako aj jazykové nastavenie a rozloženie klávesnice.

ZMENA PREDVOLENÉHO OBLASTI A KRAJINY

Pri zmene predvoleného oblasti si rozbalíme roletové menu, ktoré sa nachádza

Windows a aplikácie môžu na poskytovanie lokálneho obsahu používať informácie o vašej krajine alebo oblasti

v hornej časti.

Zobrazí sa ponuka všetkých oblastí, ktoré sú k dispozícii. Zo zoznamu si vyberieme krajinu.

PRIDANIE VSTUPNÉHO JAZYKA A POŽADOVANÉHO ROZLOŽENIA KLÁVESNICE

V časti Jazyky si vieme skontrolovať, ktoré vstupné jazyky a im prislúchajúce rozloženia klávesnice sú v súčasnej dobe k dispozícii.

V rámci systému Windows 10 je možné pridať niekoľko rôznych jazykov a k nim viacero rôznych rozložení klávesnice. Pri slovenčine poznáme dvojaké rozloženie kláves:

QWERTY a QWERTZ - Slovenské. To, ktorému rozloženiu dáme prednosť závisí od toho, ako sme zvyknutí písať. Rozdiel je v umiestnení klávesov písmen Z a Y. Na to, aby sme videli rozloženie klávesnice pre daný jazyk klikneme na daný jazyk a potom na možnosti

Jazyky

Pridajte jazyk, v ktorom chcete čítať a písať

Pridanie jazyka

Slovenčina
Jazyk rozhrania Windowsu

Nastaviť ako predvolené

Možnosti

Odstránenie

English (United States)

SLOVENČINA

Klávesnice

Pridanie klávesnice

Slovenské
QWERTZ

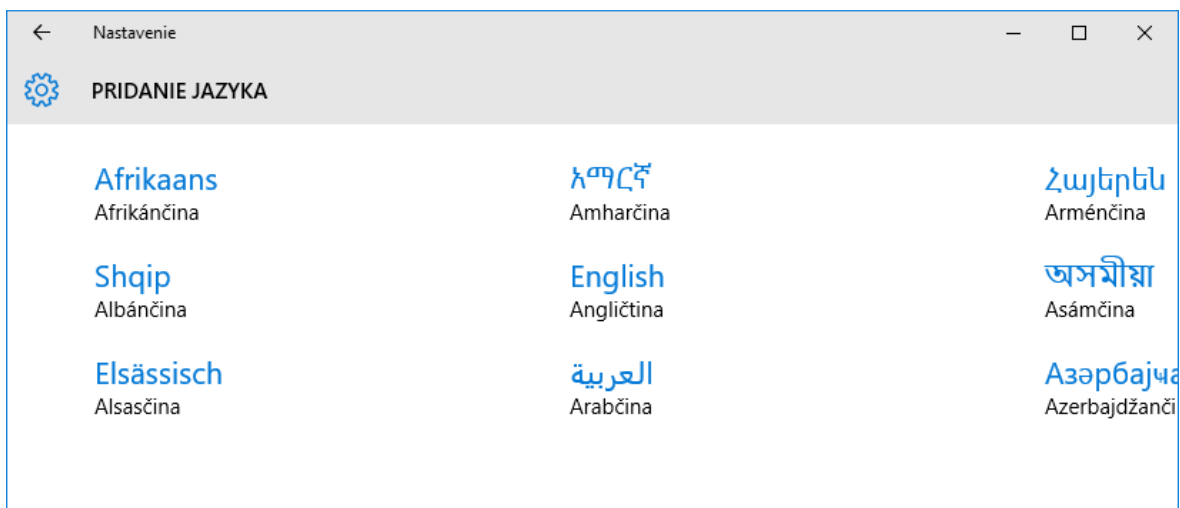

Slovenské (QWERTY)
QWERTY

Pri pridávaní vstupného jazyka resp. rozloženia klávesnice pre daný jazyk odporúčame postupovať nasledovne:

1. Klikneme na tlačidlo **Pridanie jazyka**.

Otvorí sa okno **Pridanie jazyka**, v ktorom sa nám zobrazia všetky dostupné jazyky.

2. V zozname ponúkaných jazykov si kliknutím vyberieme požadovaný jazyk.
3. Pridá sa nám vybraný jazyk. Pre pridanie iného rozloženia klávesnice klikneme na daný jazyk a možnosti.
4. Cez tlačidlo Pridanie klávesnice sa nám rozbalí ponuka dostupných rozložení klávesnice. Najprv pre daný jazyk, potom pre ostatné jazyky.
5. Vyberieme si požadované rozloženie klávesnice.

ZMENA PREDVOLENÉHO VSTUPNÉHO JAZYKA

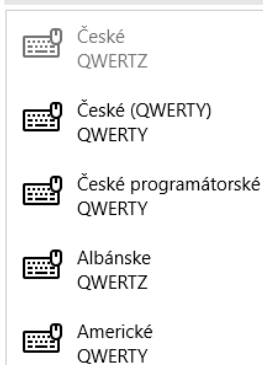
Pri zmene predvoleného vstupného jazyka si klikneme na jazyk, ktorý chceme nastaviť, a stlačíme **Nastaviť ako predvolené**.

ODSTRÁNENIE VSTUPNÉHO JAZYKA RESP. POŽADOVANÉHO ROZLOŽENIA KLÁVESNICE

Pri odstránení vstupného jazyka resp. rozloženia klávesnice pre daný jazyk odporúčame postupovať nasledovne:

1. Kliknutím si označíme vstupný jazyk, ktoré chceme odstrániť.
2. Klikneme na tlačidlo **Odstránenie**.
3. Následne sa nami označená položka zo zoznamu odstráni.

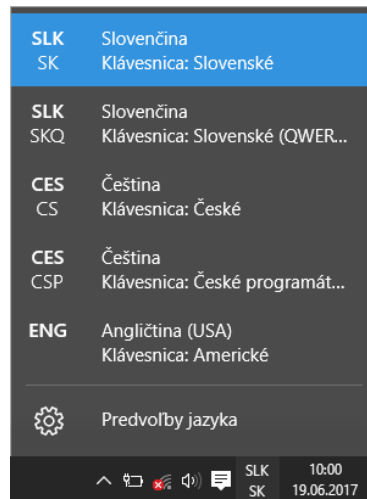

Je nutné podotknúť, že ak odstránime vstupný jazyk, odstránia sa aj všetky jemu prislúchajúce rozloženia klávesnice. Ak chceme odstrániť iba rozloženie klávesnice pre daný jazyk vyberieme si **Možnosti** a Odstránenie pri jednotlivom rozložení klávesnice.

Všetky vstupné jazyky, ktoré sme si pridali do zoznamu nainštalovaných služieb nájdeme aj na **Paneli jazykov**, ktorý sa nachádza v **Oblasti oznámení** na **Paneli úloh**.

V rámci tohto zobrazenia sa medzi nimi vieme veľmi jednoducho prepnúť a vždy si vieme skontrolovať aký jazyk máme zapnutý.

Na prepnutie sa medzi pridanými vstupnými jazykmi môžeme využiť aj klávesovú skratku **Pravý Alt+Shift**.

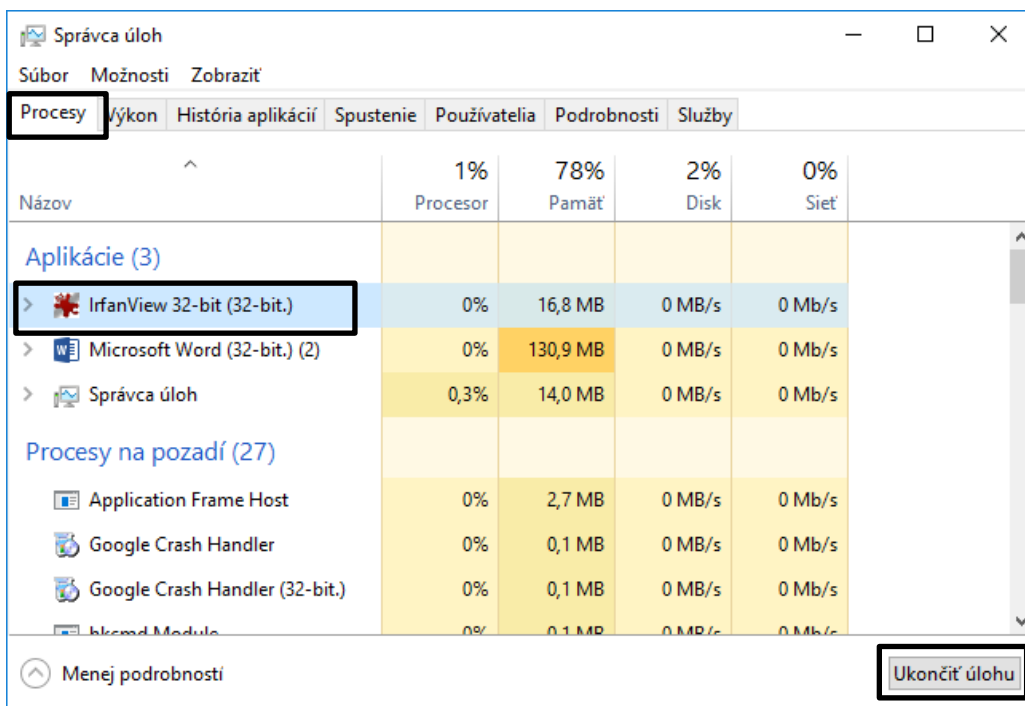
2.3.5 Ukončiť aplikáciu, ktorá neodpovedá.

Niekedy sa stane, že aj napriek dodržaniu postupov práce s aplikáciou, prestane aplikácia reagovať. Aby sme nemuseli reštartovať celý počítač, môžeme reštartovať resp. ukončiť len danú aplikáciu.

Pri ukončení aplikácie, ktorá nereaguje, odporúčame dodržať nasledujúci postup:

1. Súčasne stlačíme klávesy **Ctrl**, **Alt** a **Del**.

Otvorí sa okno s výberom nasledujúcich akcií. Jedna z nich je Správca úloh systému Windows.

2. Z karty **Procesy** vyberieme tú aplikáciu, ktorá nereaguje. Kliknutím ju označíme a v spodnej časti klikneme na tlačidlo **Ukončiť úlohu**.
3. Správca úloh zatvoríme pomocou tlačidla **Zavrieť** (X) v pravom hornom rohu okna.

Opätovne sa môžeme pokúsiť aplikáciu spustiť.

2.3.6 Nainštalovať, odinštalovať aplikáciu

Pred inštaláciou programov by sme sa mali uistiť, či súbor, ktorý máme k dispozícii nie je náhodou zavírený. Odporúčame kontrolu súboru antivírusovým programom.

Taktiež je vhodné skontrolovať akú verziu programu máme k dispozícii, či nie je náhodou k dispozícii novšia.

Veľmi dôležitou otázkou pri inštalácii softvérových aplikácií je otázka autorských a licenčných práv. Na svoj počítač by sme si nemali inštalovať nelegálny softvér. Iba taký, na ktorý máme oficiálne zakúpenú licenciu alebo softvér, ktorý je zadarmo (freeware).

Postup inštalácie si ukážeme na programe **VLC media player**.

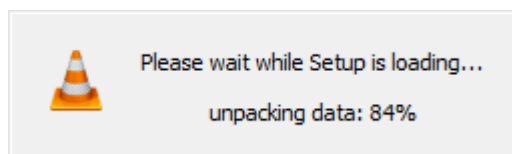
Pri inštalácii programu potrebujeme mať na počítači alebo na prenosnom médiu súbor, ktorým sa aplikácia inštaluje. Najčastejšie je to súbor s názvom SETUP, INSTALL, INSTALUJ, prípadne s názvom aplikácie a s koncovkou EXE. V našom prípade je to súbor vlc-2.1.3-win32.exe

O priebehu inštalácie nás systém oboznamuje v jednotlivých dialógových oknách.

INŠTALÁCIA APLIKÁCIE

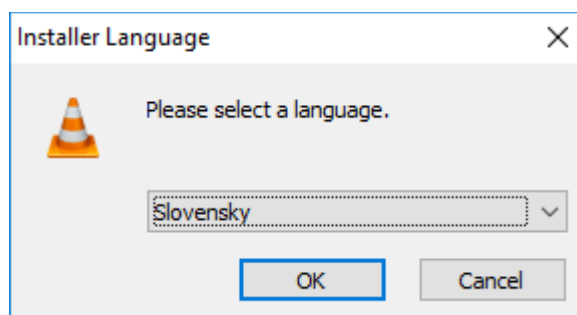
Dvojitým kliknutím na súbor spustíme inštaláciu.

Zvyčajne je prvou fázou rozbalenie súboru, ktorý v sebe obsahuje všetky súčasti programu potrebné na inštaláciu, spustenie a prácu aplikácie.

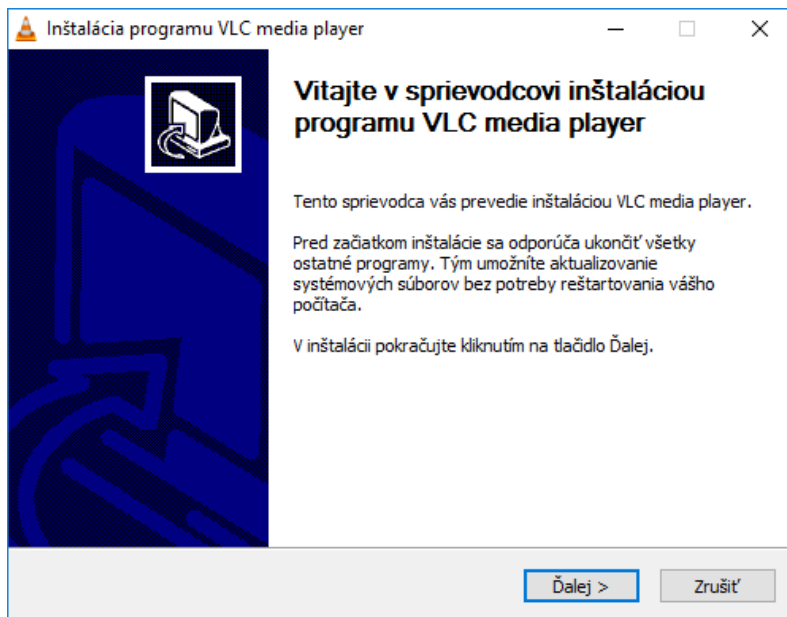
Pri niektorých programoch, ktoré ideme inštalovať máme k dispozícii aj možnosť zvoliť si jazyk inštalácie.

Po výbere jazyka klikneme na tlačidlo **OK**.

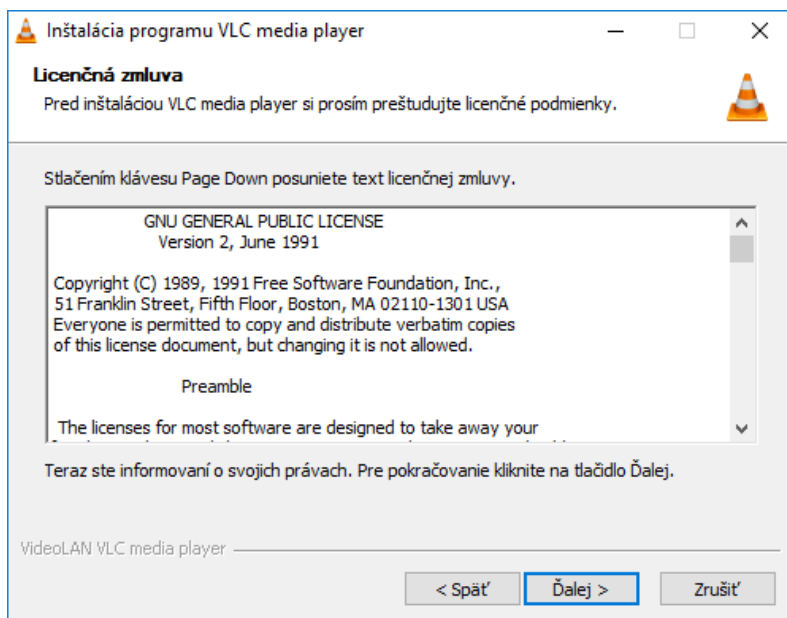
Pri inštalácii sa riadime pokynmi systému.

V našom prípade klikneme na tlačidlom **Ďalej** (v niektorých aplikáciách Next).

Na danom okne si môžeme prečítať licenčnú zmluvu.

Kliknutím na tlačidlo **Ďalej** pokračujeme v inštalácii.

Zvolíme si súčasti alebo voliteľné doplnky, ktoré majú byť nainštalované.

V danom kroku je vhodné precízne zvážiť, ktoré doplnky chceme nainštalovať, pretože často krát spolu s programom nainštalujeme doplnky napr. pre web, ktoré vôbec nechceme.

Rovnako si tu môžeme tiež zvoliť, či chceme

zástupcu aplikácie určeného na jej spúšťanie umiestniť na pracovnú plochu a do ponuky **Štart** .

Následne klikneme na tlačidlo **Ďalej**.

Zvolíme si miesto, kde chceme aplikáciu nainštalovať.

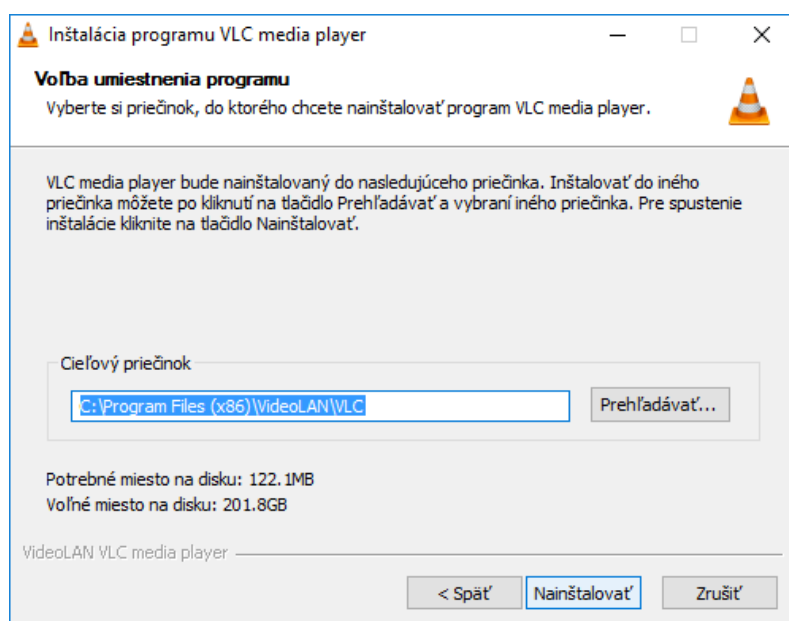
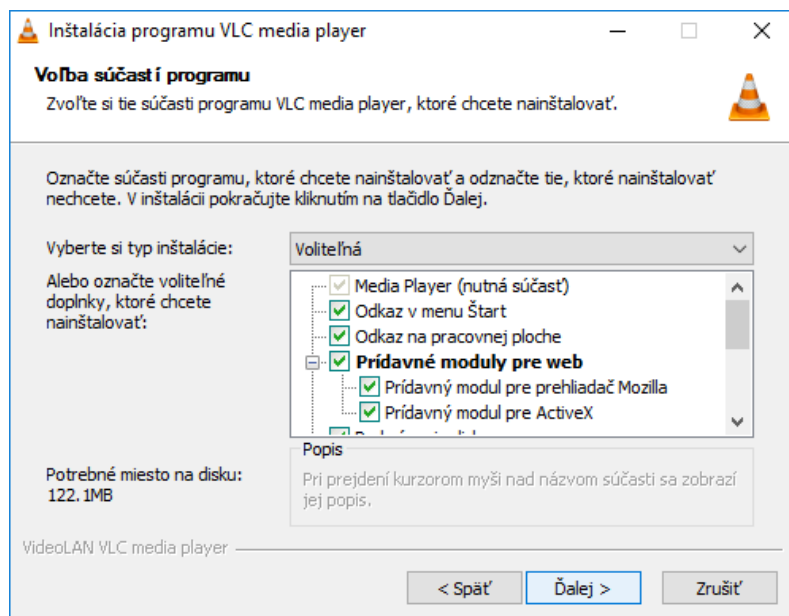
Spravidla je nám pri inštalácii nejaké miesto navrhnuté.

Toto umiestnenie môžeme zmeniť. V našom prípade tlačidlom

Prehľadávať

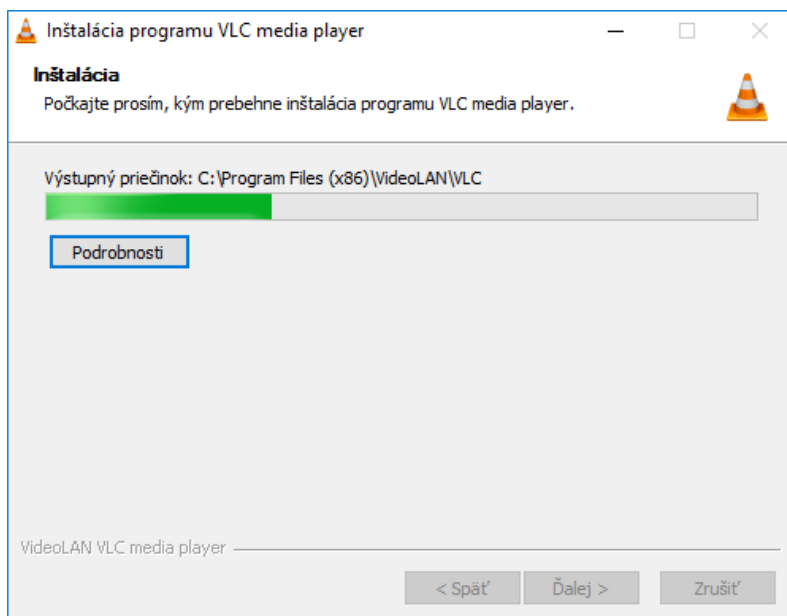
Kliknutím na tlačidlo **Nainštalovať**

spustíme samotnú inštaláciu aplikácie.

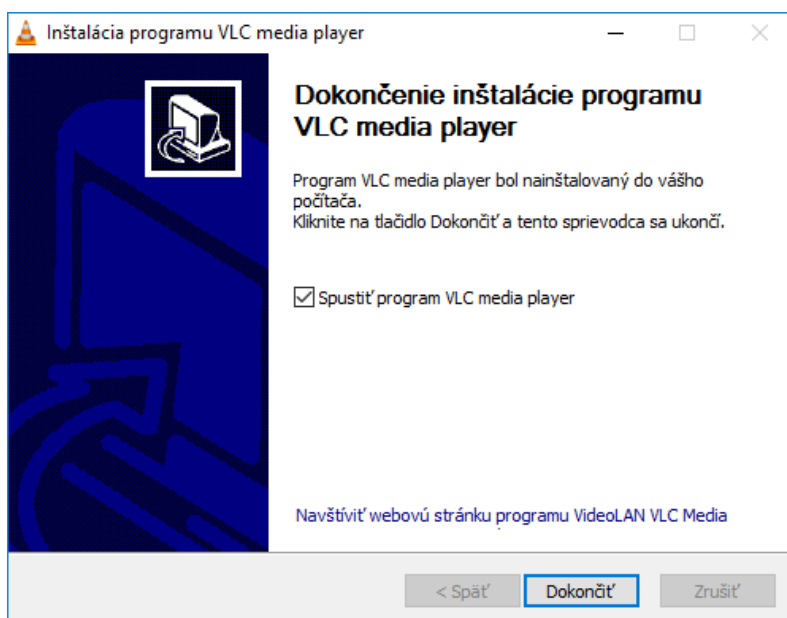

Priebeh inštalácie sa znázorňuje graficky.

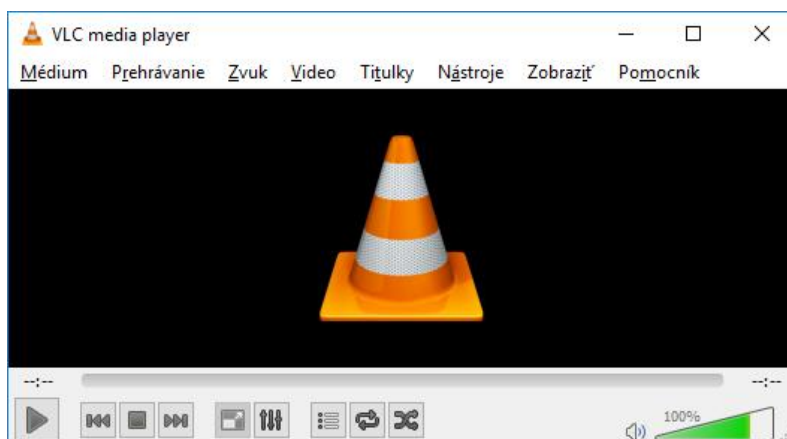
Inštaláciu môžeme v jej priebehu kedykoľvek zastaviť kliknutím na tlačidlo **Zrušiť**.

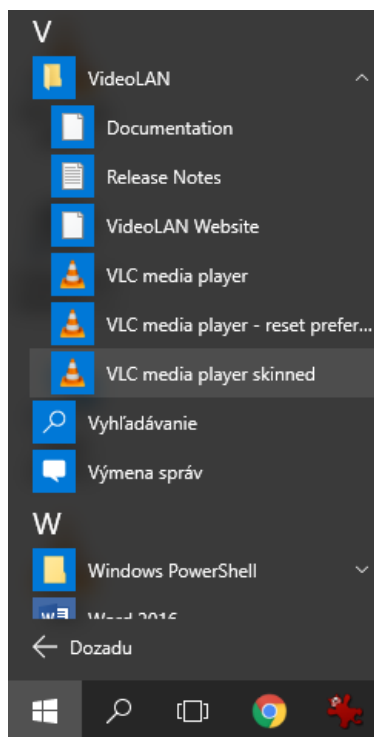
V poslednom dialógovom okne kliknutím na tlačidlo **Dokončiť** ukončíme inštaláciu.

Ak sme v rámci posledného dialógového okna zaškrtnuli možnosť 'Spustiť program VLC media player', aplikácia sa automaticky spustí.

O úspešnej inštalácii sa presvedčíme kontrolou vytvoreného zástupcu na ploche a v menu **Štart** / **Všetky aplikácie**.

ODINŠTALOVANIE APLIKÁCIE

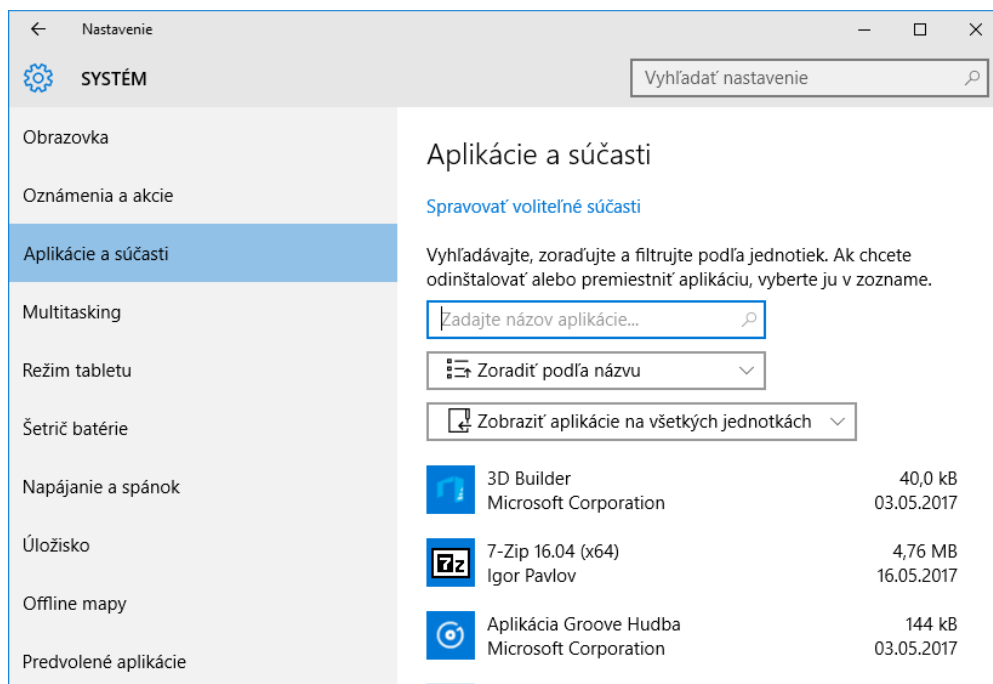
Pri inštalácii programov sa v niektorých prípadoch v ponuke **Štart** vytvorí k aplikácii celý adresár.

Súčasťou adresára býva aj súbor určený na odinštalovanie aplikácie. Najčastejšie je to súbor UNINSTALL, ODINSTALUJ...

Ak sme podobný súbor v ponuke **Štart** nenašli, môžeme využiť druhú možnosť – okno **Nastavenie** / **Ovládací panel**.

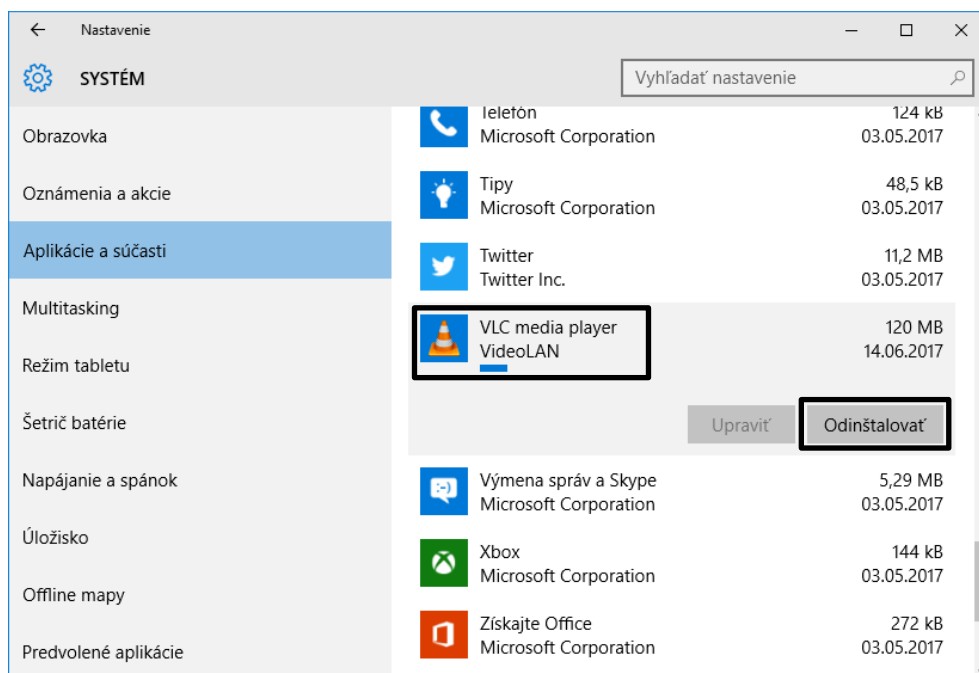
Pre odinštalovanie softvérovej aplikácie s využitím **Nastavenia** odporúčame dodržať nasledujúci postup:

1. Prejdeme do ponuky **Štart** , kde si zvolíme možnosť **Nastavenie**.
2. V rámci jednotlivých kategórií si zvolíme kategóriu **Systém** a možnosť **Aplikácie a súčasti**.

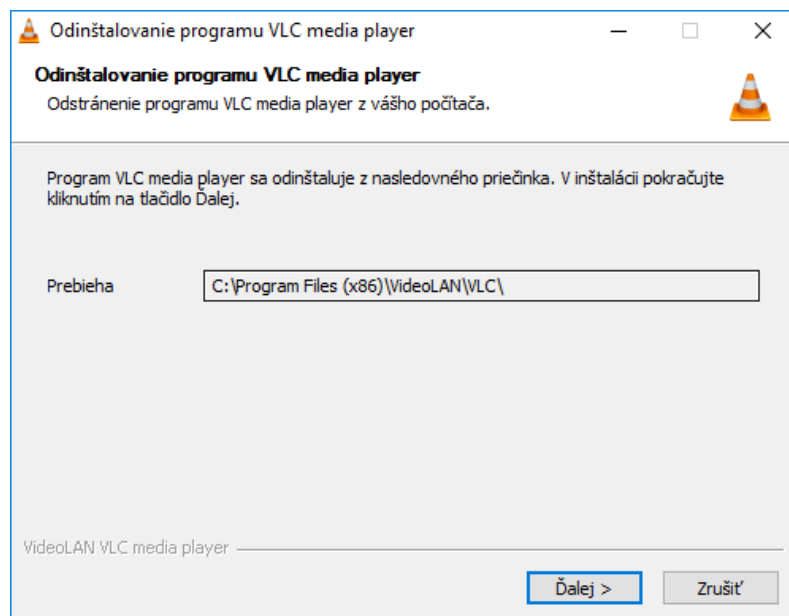
Otvorí sa dialógové okno v rámci ktorého máme možnosť odinštalovať alebo zmeniť niektorú z aplikácií nainštalovaných na našom počítači.

3. V zozname nainštalovaných aplikácií, kliknutím myšou označíme aplikáciu, ktorú chceme odinštalovať – VLC media player.

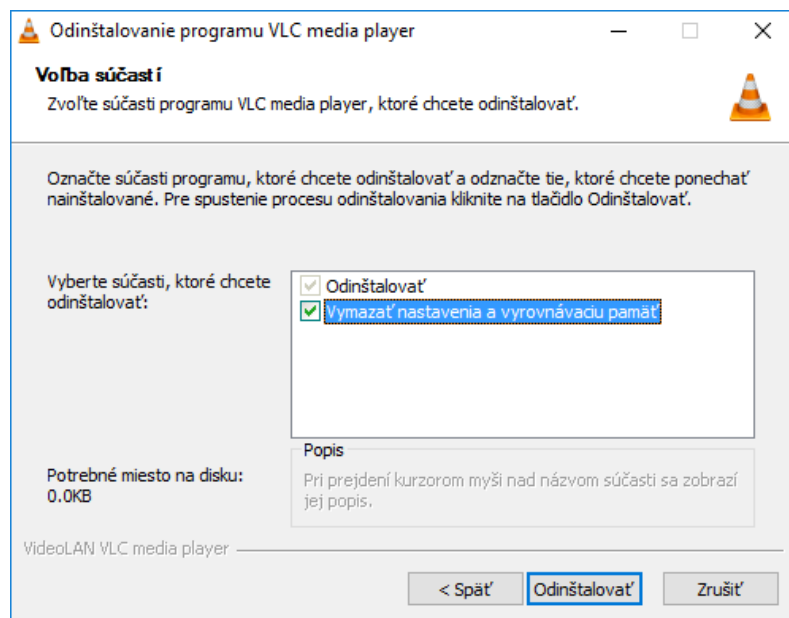
4. Proces odinštalovania spustíme kliknutím na tlačidlo **Odinštalovať**.

Systém nám oznámi, že nami zvolená aplikácia bude odstránená, čo potvrdíme kliknutím na tlačidlo **Ďalej**.

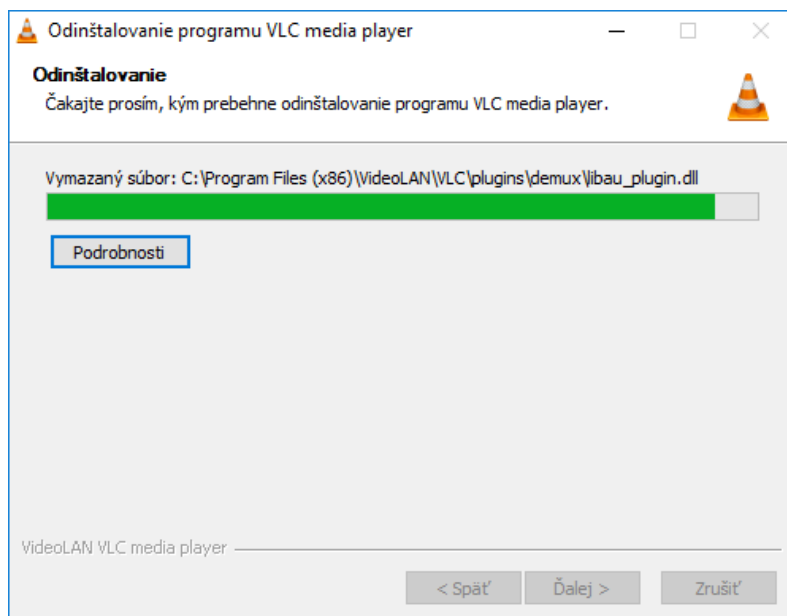
V ďalšom kroku si môžeme vybrať, ktoré súčasti aplikácie sa majú odstrániť.

Odinštalovanie spustíme kliknutím na tlačidlo **Odinštalovať**.

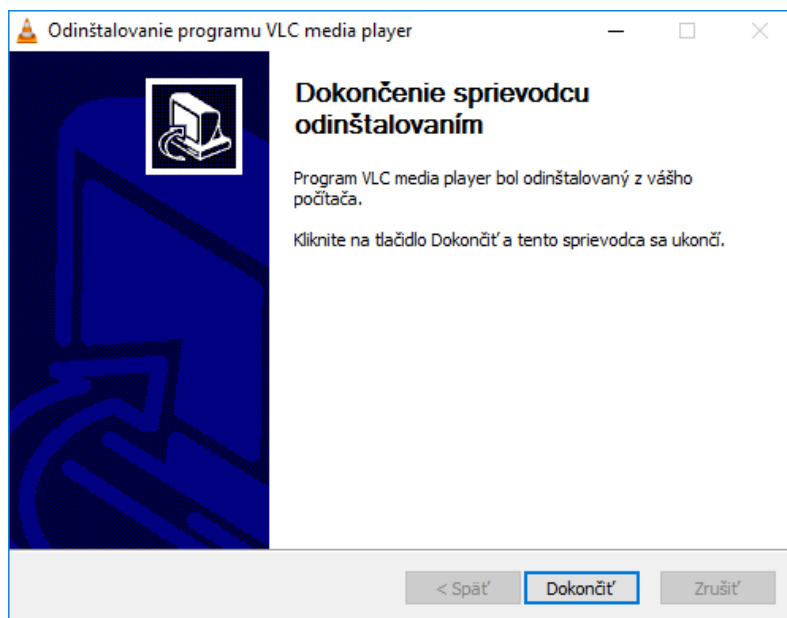

O priebehu
informovaný
v dialógovom okne.

sme

Celé odinštalovanie
aplikácie ukončíme
kliknutím na tlačidlo
Dokončiť.

V niektorých prípadoch, či už pri inštalovaní alebo odinštalovaní programov, nás môže systém vyzvať na to, aby sme počítač reštartovali.

Až po reštartovaní budú zmeny inštalácií riadne zaznamenané a aplikácie budú správne pracovať.

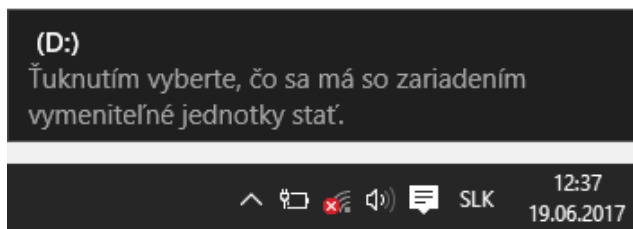
2.3.7 Pripojiť k počítaču zariadenie (USB kľúč/ USB flash pamäť, digitálny fotoaparát, prehrávač médií). Odpojiť zariadenie s využitím zodpovedajúceho postupu.

Existuje viacero spôsobov prepojení rôznych zariadení a počítača. Medzi najrozšírenejšie a najbežnejšie spôsoby patrí bezpochyby rozhranie USB.

PRIPOJENIE A INŠTALÁCIA ZARIADENIA USB – USB KLÚČ /USB FLASH PAMÄŤ

Pri pripojení zariadenia USB USB kľúč/ USB flash pamäť odporúčame dodržiavať nasledujúci postup:

1. Zariadenie USB pripojíme do voľného portu USB na počítači.
2. Po inštalácii ovládača zariadenia systém zobrazí hlásenie o úspešnej inštalácii (resp. o tom, čo sa v rámci inštalácie nepodarilo nainštalovať).

Po úspešnom pripojení zariadenia k počítaču a po kliknutí na hlášku nainštalovania sa otvorí dialógové okno pre **Automatické prehrávanie súborov**, kde si zvolíme možnosť, ktorá odpovedá tomu, čo chceme so zariadením ďalej robiť.

(D:)

Vyberte akciu, ktorá sa má vykonať s médium vymeniteľné jednotky.

Konfigurovať túto jednotku na zálohovanie
História súborov

Konfigurovať nastavenia úložiska
Nastavenia

Otvoriť priečinok a zobrazit' súbory
Prieskumník

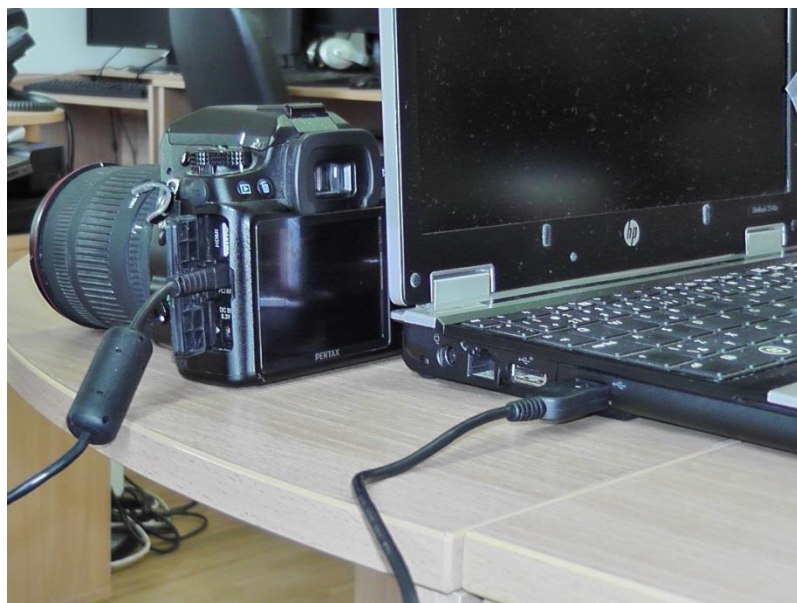
Nevykonať žiadnu akciu

PRIPOJENIE DIGITÁLNEHO FOTOAPARÁTU

Pre správne pripojenie digitálneho fotoaparátu k počítaču odporúčame dodržiavať nasledujúci postup:

1. ubezpečíme sa, že fotoaparát je vypnutý, pretože v opačnom prípade by mohlo dôjsť k poškodeniu karty a strate údajov na karte.
2. otvoríme kryt konektorov a zapojíme priložený USB kábel do PC/AV konektora na fotoaparáte.
3. druhý koniec USB kábla zapojíme do USB vstupu počítača.
4. zapneme fotoaparát

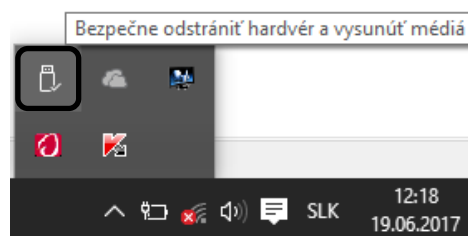
5. Po pripojení USB kábla k počítaču sa nám otvorí dialógové okno pre **Automatické prehrávanie súborov**, kde si zvolíme možnosť, ktorá odpovedá tomu, čo chceme so zariadením ďalej robiť

ODPOJENIE ZARIADENÍ OD POČÍTAČA

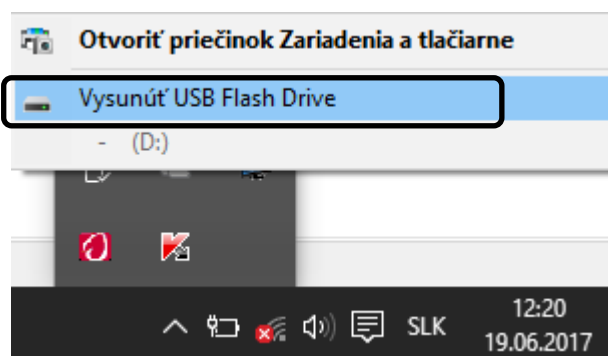
Aby sme o svoje údaje pri zápise neprišli a aby sme si svoje zariadenie nepoškodili je pri odpájaní zariadení nutné ich v prvom rade od počítača odpojiť (vysunúť) a až potom ich fyzicky z počítača vytiahnuť.

Pri odpojení zariadení, či už ide o USB kľúč alebo digitálny fotoaparát a pod. odporúčame dodržiavať nasledujúci postup:

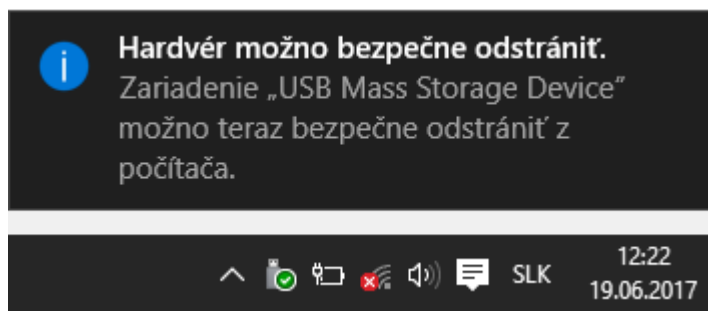
1. Klikneme na ikonu **Bezpečne odstrániť hardvér a vysunúť média**

2. V zobrazenom menu si vyberieme zariadenie, ktoré chceme od počítača odpojiť.

3. Následne systém zobrazí hlásenie, že zariadenie je možné bezpečne odstrániť.

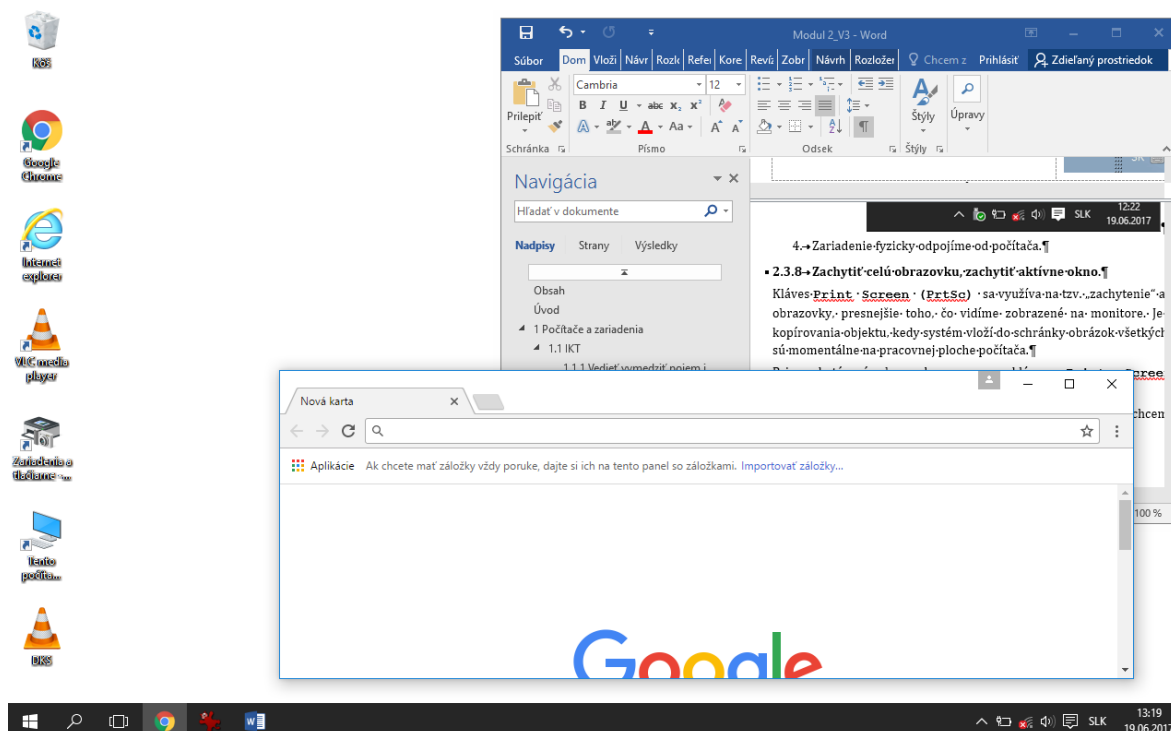
4. Zariadenie fyzicky odpojíme od počítača.

2.3.8 Zachytiť celú obrazovku, zachytiť aktívne okno.

Kláves **Print Screen (PrtSc)** sa využíva na tzv. „zachytenie“ alebo „odfotenie“ obrazovky, presnejšie toho, čo vidíme zobrazené na monitore. Je to istá obdoba kopírovania objektu, kedy systém vloží do schránky obrázok všetkých objektov, ktoré sú momentálne na pracovnej ploche počítača.

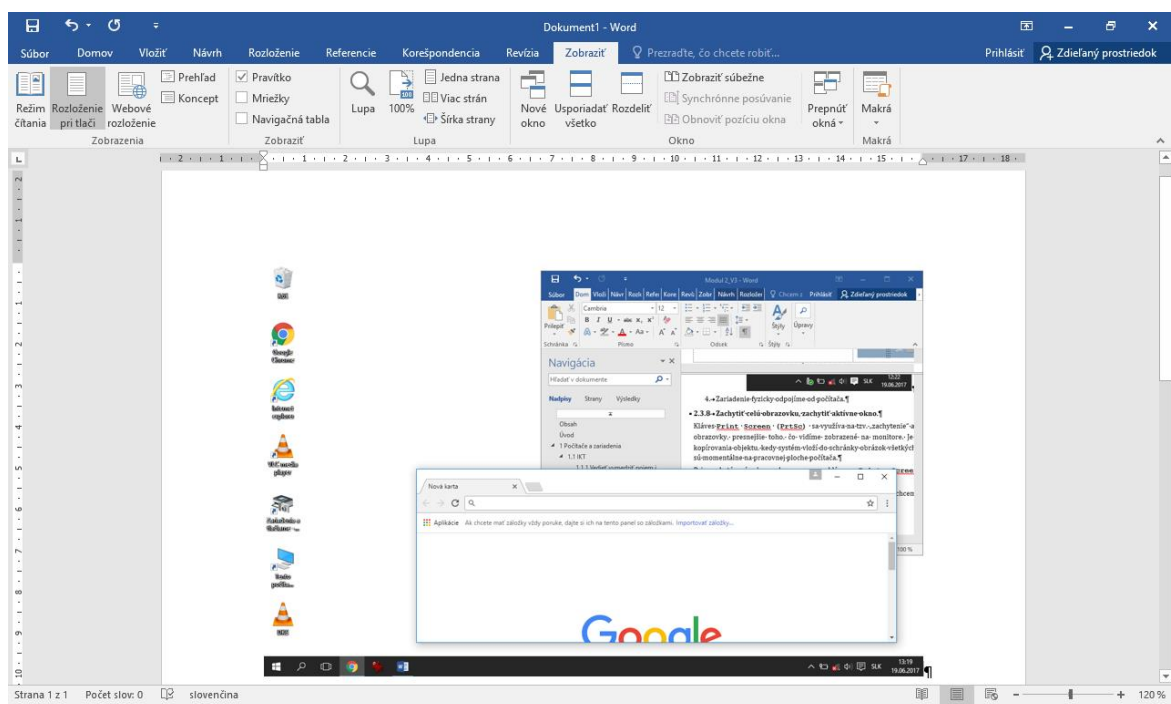
Pri zachytávaní obrazovky pomocou klávesu **Print Screen**, odporúčame postupovať nasledovne:

1. Na monitore si zobrazíme všetky okná resp. všetko to, čo chceme mať odfotené.

2. Stlačíme kláves **Prt Scr**, čím si obrázok uložíme do systémovej schránky. Táto akcia je veľmi podobná kopírovaniu použitím klávesovej skratky **Ctrl+C** (napr. kopírovanie textu,...).
3. Otvoríme si aplikáciu, v ktorej chceme s obrázkom ďalej pracovať napr. WordPad, Skicár, a pod.

4. Prejdeme do panela nástrojov aplikácie, kde si zvolíme položku **Prilepiť**, pomocou ktorej vložíme obrázok zo schránky do aplikácie. Obdobou tohto bodu môže byť použitie klávesovej skratky **Ctrl+V**.

V prípade, že máme na pracovnej ploche otvorených niekoľko okien, aplikácií a my by sme chceli „odfotiť“ len aktívne okno, využijeme kombináciu kláves **Alt+Print Screen**. Držíme stlačený kláves **Alt** a stlačíme kláves **Print Screen**.

System do schránky uloží obrázok aktívneho okna.